AZG NEW 1.QXD 6/24/2009 11:27 PM Page 1

Ազգ
Azg
25 ՅՈՒՆԻՍ 2009 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 117 (4253)
ISSN: 1829-1651

Հայաստանի դեսական բուհեր դիմում-հայտեր ներկայացնելու ժամկետը երկարաձգվել է

Համադեսական ընդունող հանձնաժողովի (ՀԸՀ) հունիսի 24-ի որոշմամբ 2009-ի առկա ուսուցման ընդունելության կանոնների 39-րդ կետում կատարված լրացման համաձայն, ՀՀ դեսական բուհեր ընդունելության դիմում-հայտեր ներկայացնելու ժամկետը երկարաձգվել է մինչեւ հունիսի 29-ի ժամը 18-ը: Նման հնարավորություն կընձեռվի նրանց, ովքեր այդ մասին դիմում են ներկայացրել կրթության եւ գիտության նախարարություն: Ըստ ԿԳՆ-ի, բոլոր այն դիմորդները, ովքեր չեն հասցրել մինչեւ նախորոք սահմանված ժամկետը՝ հունիսի 1-ը, դիմում-հայտ ներկայացնել դեսական բուհեր, լրացուցիչ ժամկետում հայտ ներկայացնելու համար նախ դեսք է գրավոր դիմեն նախարարություն: Ըստ ՀԸՀ-ի, հիմնական ժամկետում՝ մինչ հունիսի 1-ը, ընդունված դիմում-հայտերի փոփոխություն չի կատարվելու:

Լարսը բացվի, ծիրանը հասցնենք Ռուսաստան

Հայ-վրացական խնդրառաս հարաբերություններում ոչինչ չի փոխվում

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ինչքան էլ «բարիվրացիական», ինչպես սիրում է նշել ծանոթ մեկը, որակվեն հայ-վրացական հարաբերությունները, Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլու դաշտոնական այցին ոչ բոլորն էին ուրախ Հայաստանում: Այն, որ Երեւանի որոշ փողոցներում Սաակաշվիլու նկարով եւ persona non grata մակագրությամբ թռուցիկներ էին հայտնվել, իր եւս մեկ դրսեւորում կարող էր ունենալ «Միտք» վերլուծական կենտրոնի նախաձեռնությամբ անցկացվելիք բողոքի ակցիան նախագահական նստավայրի առաջ, որ սակայն երեկ առավոտյան չէր թույլատրվել իրականացնել:

Մինչ այդ էլ **«Ազգը»** տեղեկացրել է, թե ինչպես հայ-վրացական սահմանը այդպես էլ չէր կարողացել հատել Հայաստանի Ազգային ժողովի դատգամավորը, կամ նույն այդ սահմանին «կանգնեցվել էին» հայալեզու գրականությունն ու գրքերը եւ Հայաստան վերադարձող մեկնող հայ ուսուցիչները:

Սակայն երեկ նախագահական նստավայրում Հայաստանի եւ Վրաստանի նախագահների համատեղ ա-

սուլիսում այնդիսի «իդիլիա» եւ ներդաշնակություն էր, կարծես հայ-վրացական հարաբերություններում այդքան խնդիրները ուրիշ երկրների են վերաբերում:

Քաղցր կենացային ողջույնի խոսքերում երկուստեք «ջան ու ջիգյար» էր, իբր մենք՝ հայերս ու վրացիները անկրկնելի բարեկամության տեր ենք, տարածաշրջանում կայունություն ու խաղաղություն ենք ուզում, շահագրգիռ ենք երկուստեք, որ ամեն ինչ լավ լինի: Հրաշալի է ասված, չէ՞:

Եվ դա դեռ ամենը չէ: Հայաստանն ու Վրաստանը շահագրգիռ են բացելու Վերին Լարսի ցամաքային անցակետը, որով Հայաստանից բեռներն ու ուղեւորները կկարողանան ավտոմեքենաներով անցնել Ռուսաստան: Բացի այդ, այնքան մեկտեղ ենք մեր մշակույթներով, որ այս տարի մի դպրոցական օլիմպիադա ենք անցկացնելու, եթե ստացվի, իհարկե, ու հետո էլ ամենամյա հայ-վրացական խաղեր, իսկ որ Վերին Լարսը բացվի, արդեն միայն մենք՝ հայերս մեր միրգ ու բարիքը տանելու ենք Ռուսաստան:

Տես էջ 2

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

«Հայերից ներողություն խնդրելու արշավը ընդամենը առաջին քայլն է»

Ըստ «Հայերն այսօր» էլեկտրոնային դարբերականի, թուրք առաջադեմ լրագրող եւ մտավորական, 2008-ի դեկտեմբերին հայերից ներողություն խնդրելու արշավը նախաձեռնող Ջենգիզ Աքթարն անցած շաբաթ Բարեգործականի «Ասդես» կոմիտեի հրավերով գտնվել է Լոս Անջելեսում: Ինչպես հաղորդում է «Մարմարան», Աքթարն իր դասախոսությունը սկսել է հետեւյալ խոսքերով. «Տարիներ ի վեր հայերի հետ կատարվածը գաղտնիք չի եղել ինձ համար: Թուրքիայում այդ հարցը հանրային քննարկման առարկա է դարձել վերջին տարիներին: Երբ ասում են խոսքի ազատություն, նշանակում է, որ արգելված թեմաները նույնպես դեսք է քննարկվեն: Հայկական հարցն անշուշտ այդ տաբուներից մեկն էր, եթե ոչ ամենագլխավորը: Գալով այն հարցին, թե ինչն է ինձ ստիպել նախաձեռնել հայերից ներողություն խնդրելու արշավը, ապա դա, անտարակույս, իմ ընկերոջ՝ Հրանտ Դինքի սպանությունն էր: Այդ ոճիրը ցնցող էր, եւ ես հասկացա, որ մի բան դիտի անեմ՝ այնքան ցնցող, որքան Հրանտի սպանությունը»: Աքթարը հայտնել է, որ ներողության արշավն ինքը միայնակ չի կազմակերպել, ընդհանուր առմամբ այս աշխատանքին լծված են 360 մտավորականներ, գիտնականներ ու գործարարներ:

List of Intellectuals Killed During Genocide Published in Turkey

anıyoruz...

AGOS

Հունիսի 23-ի դրությամբ ազատ է արձակվել 103 անձ

Արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներից հունիսի 23-ի դրությամբ ազատ է արձակվել 103 անձ՝ համաձայն ԱԺ-ի հունիսի 19-ի «Համաներում հայտարարելու մասին» որոշման: Ըստ արդարադատության նախարարության, «Համաներում հայտարարելու մասին» որոշման 7-րդ կետի համաձայն, կրճատվել է 4 անձի դատժի չկրած մասը: «Նուբարաշեն» ՔԿՀ-ում հունիսի 23-ի դրությամբ ազատվել է 31 անձ, «Արթիկ»-ում՝ 5, իսկ 2-ի դատժաչափը կրճատվել է, «Վանաձոր»-ում՝ ազատ է արձակվել 12, «Գորիս»-ում՝ 4 մարդ, 1-ի դատժաչափը կրճատվել է, «Վարդաշեն»-ում ազատվել է 22 անձ, 1-ի դատժաչափը կրճատվել է, «Դատապարտյալների հիվանդանոց» ՔԿՀ-ում ազատ է արձակվել 7 անձ, «Աբովյան» ՔԿՀ-ի կանանց տեղամասում՝ 5, անչափահասների տեղամասում՝ 3, «Մեղրի»-ում՝ 7:

Արդյո՞ք Զարուհի Փոստանջյանը օգնության համար դիմել է ադրբեջանցիներին

PanARMENIAN.net-ի հետ զրույցում Դավիթ Հարությունյանը հաստատել է փաստը, որ Հայաստանի դատվիրակության ներկայացուցիչ Զարուհի Փոստանջյանը մոտեցել է թուրք եւ ադրբեջանցի դատգամավորներին՝ խնդրելով ստորագրել Հայաստանի վերաբերյալ ԵԽԽՎ բանաձեւի մեջ ներմուծված աննդաստ փոփոխությունների տակ: «Թուրքական եւ ադրբեջանական դատվիրակության երկու ներկայացուցիչներ ստորագրեցին այդ փաստաթղթի տակ: Երեկ նիստին արդեն ինչեց միջազգային փորձագետների ներգրավմամբ 2008թ. մարտի 1-2-ի դեպքերի փաստահավաք խմբի վերականգնման մասին առաջարկը»,- հայտնել է Դավիթ Հարությունյանը:

Շոուն շարունակվում է

«Ընդհատակում» գտնվող խմբագիր Նիկոլ Փաշինյանը հայտարարություն է տարածել, որում ասվում է. «Ես՝ Նիկոլ Փաշինյանս, որ 2008-ից գտնվում եմ ընդհատակում, ահա ընդհատակից դուրս գալու եւ քաղաքական դայքարս բանտում շարունակելու որոշում եմ կայացրել: Նախկինում որոշման կայացմանը խանգարող ամենահզոր փաստարկը եղել է այն, որ ընդհատակից իմ դուրս գալը եւ բանտում հայտնվելը կարող է հարված դառնալ Համաժողովրդական շարժման համար: Ներկա իրավիճակում այդ վտանգը հաղթահարված եմ համարում, որովհետեւ համաժողովրդական դայքարի արդյունքում իմ քաղբանտարկյալ ընկերներից շատերը ազատություն են ստանում, ինչը նոր լիցք ու ոգեւորություն կհաղորդի Շարժմանը, Հայ ազգային կոնգրեսին: Եվ ուրեմն հպարտությամբ արձանագրում եմ, որ եկել է քաղբանտարկյալ դառնալու իմ հերթը նույնպես: Ընդհատակից բանտ տեղափոխվելու որոշումս նաեւ արդյունավետ քաղաքական դայքարը շարունակելու մտահոգությամբ է թելադրված»: «Պայքարին նոր լիցք է հարկավոր, եւ այդ նոր լիցքը իմ քաղբանտարկյալ ընկերների մի մասը կհաղորդի՝ ազատության մեջ հայտնվելով, իսկ ես հույս ունեմ այդ լիցքը հաղորդել բանտում հայտնվելով: Այս դահին նպատակահարմար չեմ համարում բարձրաձայնել ընդհատակից դուրս գալու կոնկրետ օրվա մասին: Կարող եմ ասել միայն, որ դա տեղի կունենա առաջիկա մեկ ամսվա ընթացքում: Չեմ որոշել նաեւ, թե «իրավադահ» ո՞ր կառույցի, ո՞ր ստորաբաժանում եմ այցելելու: Ներկայումս գտնվում եմ այդ հարցի որոշում կայացնելու փուլում», ասված է հայտարարության մեջ:

Փաստորեն Նիկոլ Փաշինյանը փորձում է տպավորություն թողնել, որ համապատասխան մարմինները այսքան ժամանակ տեղյակ չեն ու չեն հայտնաբերել նրա «թաքստոցը»...

1915-ին սպանված մտավորականների անունները «Ակօսում»

«Մենք հիշում ենք: 1915 թվի ապրիլի 24-ին Ստամբուլում ձերբակալվեցին, աքսորվեցին եւ հետագայում մեծ մասամբ սպանվեցին ներքնշյալ մտավորականները: Այդ դայծառ անձնավորությունների անունները տպագրելով մենք հիշում ենք այդ սեւ օրվա բոլոր զոհերին: Մենք հիշում ենք»: Այս խորագրի ներքո լույս է տեսել «Ակօս» թերթի ապրիլքսանչորսյան համարը, գրում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի մայիսի 30-ի համարը:

Ժամանակակից Թուրքիայի դատմության մեջ առաջին անգամ հիմնականում թուրքալեզու հայկական թերթում հրատարակվել են Նազարեթ Տաղավարյանի, Արամ Անտոնյանի, Մելքոն Կյուրճյանի, Շավարշ Քրիսյանի, Վրթանես Փափազյանի, Սմբատ Բյուրատի, Դանիել Վարուժանի, Կոմիտաս վրդ. Սողոմոնյանի, Ռուբեն Զարդարյանի, Ատոմ Յարճանյանի (Սիամանթո) եւ բազում այլոց անունները:

Հ. Ծ.

«Լույսի» կրթական ծրագիրը մեկնարկել է

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

«Լույս» հիմնադրամի մասին **«Ազգը»** դատմել է: Հիշեցնենք՝ մասնավոր միջոցներով գործող կրթական-գիտական-մշակութային բարեգործական հիմնադրամ է, որ ստեղծվել է երկրի նախագահի բարձր հովանու ներքո եւ զբաղվելու է մշակութային, գիտական եւ կրթական խնդիրներով: Երեկ հիմնադրամի խորհրդի անդամ Տիգրան Սարգսյանը փաստորեն ներկայացրեց հիմնադրամի կրթական ծրագրերի տնօրեն Ժակլին Կարաասլանյանին՝ Երեւանի դեսական համալսարանում հանդիպելով ուսանողների եւ լրագրողների հետ: Վարչապետը, դատմելով «Լույսի» մասին՝ տեղյակ դահեց, թե այն մասնավոր հատվածից հավաքագրված միջոցներով եւ բարեգործական հիմունքներով նպատակային ծրագրեր է իրականացնելու: Մենք էլ մեր կողմից հիշեցնենք, որ այս հիմնադրամի եւ նրա կրթական ծրագրերի տնօրենի թափուր դաշտոնի շուրջը կրքեր էին բորբոքվել, մասնավորապես այս նախաձեռնությունն իրենը համարող գիտնական

Արթուր Իշխանյանը ժամանակին դժգոհում էր տնօրենի ընտրության ոչ թափանցիկ գործընթացի վերաբերյալ: Վարչապետը հետաքրքրությունը «Լույսի» հանդեպ հասկանալի համարեց. «Երկրի նախագահի հովանու ներքո է գործում «Լույս» հիմնադրամը, դրանով է դայմանավորված հետաքրքրությունը հիմնադրամի գործունեության հանդեպ, ինչը դարտավորեցնում է առավել թափանցիկ աշխատանքի», ասաց նա:

«Լույսի»՝ մեկնարկած կրթական ծրագիրը նույնպես մասնավոր նախաձեռնություն է, դեսության խողովակների եւ ֆինանսների հետ կապ չունի, դեսական լծակներ չեն օգտագործվում: Կրթական բաղադրիչի մեկնարկը նշանակում է, որ այսուհետեւ աշխարհի լավագույն համալսարաններն ընդունված հայ տաղանդաշատ երիտասարդները հնարավորություն կունենան հիմնադրամի միջոցներով վճարելու ուսման համար: *Տես էջ 2*

AZG NEW 2.QXD 6/24/2009 11:03 PM Page 1

Հայաստանի տնտեսությունը փոքր է եւ մեծ կախվածություն ունի շինարարությունից

Հայաստանում ԱՄՀ ներկայացուցիչը սրանով բացատրեց ՀՆԱ 15,7 տոկոս անկումը

Ինչպես նշել էինք մեր թերթի նախորդ համարում, Արժույթի միջազգային հիմնադրամը (ԱՄՀ) ավելացրել էր Հայաստանին այս տարվա մարտին տրամադրված 540 մլն դոլարի վարկը, հասցնելով այդ գումարը 822,7 մլն դոլարի: Այդ կապակցությամբ երեկ մամուլի ասուլիս էր հրավիրել Հայաստանում ԱՄՀ ներկայացուցիչ Նինկե Օմեսը: Նա վերստին անդրադարձավ վարկի տրամադրման պատճառներին եւ նպատակներին: ԱՄՀ հաղորդագրության մեջ նշվածին Նինկե Օմեսը ավելացրեց, որ բացի Կենտրոնական բանկից, նոր վարկի մի մասը՝ 312 մլն դոլարը տրամադրվելու է Հայաստանի կառավարությանը՝ սոցիալական ծախսերը (թոշակներ, աշխատավարձեր, նպաստներ) անհրաժեշտության դեպքում կատարելու համար: Կառավարությունն այդ գումարի մի մասը կարող է ծախսել այս տարի, մյուսը՝ 2010-ին: Հայաստանում ԱՄՀ ներկայացուցիչը նաեւ պատասխանեց լրագրողների հարցերին:

«**Ազգի**» հարցն այն էր, թե ինչպե՞ս է գնահատում հիմնադրամը Հայաստանի համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ) հունվար-մայիսին արձանագրված 15,7 տոկոս անկումը եւ որքանո՞վ է դա համադրելի ԱՄՀ կանխատեսումների հետ: Նինկե Օմեսը Հայաստանի ՀՆԱ անկման ցուցանիշները համարեց շատ վատ եւ մտահոգիչ ԱՄՀ համար: Նա 15,7 տոկոս անկումը բացատրեց, թե Հայաստանի տնտեսությունը փոքր է եւ մեծ կախվածություն ունի շինարարությունից: Հիմնական բացասական ազդեցությունը մասնավոր փոխանցումների նվազումն է Ռուսաստանից, որոնց զգալի մասը ուղղվում էր դեպի շինարարություն եւ անշարժ գույքի շուկա: Իսկ այժմ շինարարության մեջ մեծ անկում է արձանագրվել՝ 56 տոկոսով, ինչն ազդում է ընդհանուր տնտեսական ցուցանիշների վրա: Նինկե Օմեսը միաժամանակ նշեց, որ այլ ոլորտներում զբաղվածները հնարավոր է, որ չզգան այդքան մեծ տնտեսական անկումը: Ինչ վերաբերում է տարեկան կանխատեսմանը, ապա, ըստ ԱՄՀ-ի, Հայաստանում տնտեսական անկումը կկազմի 9,5 տոկոս: ԱՄՀ Հայաստանի ներկայացուցիչը ավելացրեց, որ այդ ցուցանիշը որոշ գործոններից կախված կարող է փոփոխվել: Նա որպես դրական գործոն նշեց պղնձի գների բարձրացումը Հայաստանի հանքարդյունաբերության համար եւ նավթի գների բարձրացումը, որը դրական կազդի Ռուսաստանի, հետեւաբար նաեւ Հայաստանի վրա:

Մեր մյուս հարցն առնչվում էր Հայաստանի տնտեսության մեջ մայիսին ապրիլի նկատմամբ արձանագրված 15,6 տոկոս աճին՝ դա վերականգնման միտո՞ւմ է, թե՞ պատահականություն: Այս հարցին պատասխանելով Նինկե Օմեսն այն կարծիքը հայտնեց, որ համադրությունը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ երբեմն մոլորեցնող է: Բանն այն է, որ նախորդ տարի մեծ աճ էր արձանագրվել տնտեսության եւ մասնավորապես շինարարության մեջ: «Իսկ երբ համեմատում ենք նախորդ ամսվա հետ, տեսնում ենք դրական միտում», ասաց Հայաստանում ԱՄՀ ներկայացուցիչը:

Խոսելով ՀՆԱ - պետական պարտք Հայաստանի ցուցանիշի մասին, Նինկե Օմեսը հայտնեց, որ այդ ցուցանիշը 2011-ին կարող է հասնել 46 տոկոսի: Սակայն նա հույս հայտնեց, որ Հայաստանի կառավարությունը կկարողանա կառավարել եւ մարել այդ վարկը: Ըստ ելույթ ունեցողի, ՀՆԱ - պետական պարտք հարաբերակցությունը չի գերազանցի 50 տոկոսը:

Գնաճի մակարդակը Հայաստանում ցածր է եւ կազմում է 3 տոկոս: Դա ավելի ցածր է, քան կանխատեսվում էր մարտի 3-ի դրամի արժեզրկումից հետո: Շատերն, ըստ Նինկե Օմեսի, այդ ժամանակ կարծում էին, թե բարձր գնաճ կլինի, բայց դա տեղի չունեցավ պահանջարկի ընդհանուր նվազման պատճառով:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Լույսի» կրթական ծրագիրը մեկնարկել է

1-ին էջից

Ի դեպ, ավելի ուշ, երբ անդրադառնում էր Արթուր Իշխանյանի՝ կրթական ծրագրի դանդաղելու վերաբերյալ դժգոհությանը, որի մասին հիշեց լրագրողներից մեկը, վարչապետը նկատեց. «Եթե մեր այս մասնավոր նախաձեռնությունը մեր հասարակության կարծիքով դանդաղ քայլերով է առաջ գնում, ո՞վ է խանգարում պարոն Իշխանյանին եւ իր գործընկերներին գնալ, ուրիշ մասնավոր նախաձեռնությամբ հանդես գալ, գտնել հովանավորներ եւ իրականացնել ծրագիրը: Մենք անում ենք այնքան, ինչքան էսօր ի վիճակի ենք: Մենք հույս ունենք՝ մեր թափանցիկ աշխատանքի շնորհիվ հովանավորների քանակը կավելանա, մեր կարողությունները կբազմապատկվեն եւ կկարողանանք ավելի լիարժեք օժանդակություն ցուցաբերել նրանց, ովքեր դրա կարիքն ունեն»: Իսկ ավելի ուշ համալսարանականների մասնավոր հետաքրքրություններին ի պատասխան էլ ասաց. «Երբ ես էս գաղափարն առաջ եմ քաշել, ոչ Իշխանյանին եմ ճանաչել, ոչ էլ իր հոդվածներն եմ կարդացել. պետք է ուրախանաք, չէ՞, ձեր գաղափարները են իրականություն դառնում: Հլը էրեխեն չծնված՝ քննադատում են էրեխուն»:

Իսկ այս տարվա բյուջեն 400 մլն դրամ է, ինչը թույլ կտա մինչեւ 15 ուսանողի ուսումը 6 ամսվա համար ֆինանսավորել:

Ներկայացնելով «Լույսի» կրթական բաղադրիչը, վարչապետը տեղեկացրեց, որ կրթական համալիրի տնօրեն է ընտրվել Ժակլին Կարաասլանյանը, ընտրությունը եղել է բաց եւ հրապարակային, որի հանդեպ կար մեծ հետաքրքրություն, անգամ պատգամավորներից Անահիտ Բախշյանն էր ցանկություն հայտնել մասնակցելու տնօրենի ընտրության գործընթացին, մրցույթում Ժակլինի բոլոր ցուցանիշները մրցակիցներից մի քանի անգամ բարձր են գնահատվել:

Կրթական ծրագիրն աշխատելու է խորհրդով, խորհրդի կազմում են՝ Վիգեն Սարգսյանը՝ նախագահի աշխատակազմից, Վաչե Գաբրիելյանը՝ ԿԲ-ից, տեր Մեսրոպը, ԱԺ պատգամավոր Անահիտ Բախշյանը եւ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը:

Իսկ տիկին Ժակլինը մասնավորապես ասաց. «Այսօր բոլոր համալսարաններում շատ հայ ուսանողներ կան, իսկ աշխարհում՝ շատ հայ գիտնականներ: «Լույսի» ծրագիրը առաջին անգամ բոլորիս միացնում է, առաքելությունը երկակի է՝ շատացնել հայ ուսանողների թիվը լավագույն համալսարաններում, ստեղծել ցանց, որ մեզ կմիացնի, միասին աշխատել եւ արդյունքները բաշխել ավելի երիտասարդների հետ Հայաստանում: Պատկերացրեք՝ ամեն ուսանող եւ գիտնական կդառնան Հայաստանի արյունատար անոթները, որ դուրս ու ներս են անում անընդհատ, ու այդ շարժումը Հայաստանում սնունդ եւ ծնունդ կտա ուսանողներին եւ գիտնականներին»:

«2009-ին աշնան համար քանի՞ դիմում կա» հարցին պատասխանելով՝ կրթական ծրագրերի տնօրենն ասաց, թե ամեն օր ստանում են 100-ից ավելի դիմումներ, բայց այդ դիմումների մեջ շատերը «Լույսի» ծրագրերին չեն համապատասխանում: Թե ո՞վ կֆինանսավորվի՝ երկու շաբաթից հայտնի կդառնա, բայց ավելացրեց, որ շատ դժվար է ընտրված համալսարաններն ընդունվելը, այնպես որ գուցե արդեն ընդունվածներին բոլորին էլ կարող են օժանդակել:

Իսկ «Լույսի» կայքը նա ուսանողների օգնականը համարեց, որով արագ արձագանքելու են դիմողների բարձրացրած հարցերին (www.luys.am):

Ուղեղների արտահոսք չի՞ լինի, ո՞նց կարելի է հետո արտերկրում կրթություն ստացածներին վերադարձնել Հայաստան. ըստ վարչապետի՝ նրանց չեն կարող պարտադրել վերադառնալ Հայաստան, պայմանագրեր ստորագրել այդ խնդրով՝ օրենսդրությունն ազատ է ուսման հարցում: Բայց «Լույսը» ստեղծելու է այնպիսի միջավայր, որ այդ մարդիկ իրենց հոժար կամքով սովորեն, աշխատեն հայկական աշխարհում (սփյուռքն էլ նկատի ուներ). եթե երիտասարդը փայլուն կրթություն է ստանում եւ չի կտրվում հայկական միջավայրից, հայրենիքից, դա արդեն ձեռքբերում է:

Փաստորեն՝ այս ծրագիրը միայն Հայաստանի ու հայերի համար չէ, բայց առաջինը հայերի համար է, աշխարհի հայերին համախմբող միջոց է, քանի որ Շանհայում սովորող հայ ուսանողը օգնություն կստանա այնտեղից, որտեղից չի սպասում բոլորովին՝ Հայաստանից, սփյուռքահայերն էլ ուրիշ կերպ կնայեն Հայաստանին, որին ոչ միայն պետք է օգնել, այլեւ նրանից օգնություն ստանալ:

Հ.Գ. Տեղեկացվություն՝ մտորելու համար: Ադրբեջանում մեկնարկած նմանատիպ ծրագիրը 6 ամսում արդեն արտերկրի համալսարաններում 250 ադրբեջանցի ուսանողի է ֆինանսավորում, իսկ Վրաստանի թվերն ավելի բարձր են, նրանց համանման ծրագրերը սկզբնավորվել են շատ ավելի վաղ:

Բոստոնում եւ Նյու Յորքում տեղի է ունեցել Վարդան Օսկանյանի «Անավարտ տասնամյակ» գրքի շնորհանդեսը

Անցյալ շաբաթ Բոստոնում NAASR (Հայկական հետազոտությունների ազգային ասոցիացիա) կազմակերպության նախաձեռնությամբ տեղի է ունեցել Վարդան Օսկանյանի «Անավարտ տասնամյակ» (Speaking to be Heard) գրքի շնորհանդեսը:

Նյու Յորքում Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախմբի եւ մի քանի այլ կազմակերպությունների հրավերով Վարդան Օսկանյանը ելույթ է ունեցել հայ-թուրքական հարաբերությունների վերաբերյալ:

Բոստոնի Բենթլի համալսարանում ներկայացնելով «Անավարտ տասնամյակ» ելույթների ժողովածուն՝ Վարդան Օսկանյանը խոսել է իր 10-ամյա փորձի եւ մասնավորապես այն մասին, որ արտաքին քաղաքականության մեջ հաջողությունները զգալիորեն պայմանավորված են ներքին խնդիրների կարգավորված լինելով ու իրական խորքային բարեփոխումների իրականացմամբ, ինչը նախկին խորհրդային երկրներից քչերին է հաջողվել:

«Ես չշարունակեցի աշխատել նոր կառավարությունում, որովհետեւ, թեեւ կարծում եմ, որ արդյունավետ եմ պաշտպանել Հայաստանի շահերը արտաքին ասպարեզում, ես գիտակցում էի, որ այլեւս չեմ կարող դա անել, քանի դեռ մենք ինքներս մեր երկրում հետեւողականորեն չպաշտպանենք փոփոխության ու առաջընթացի անհրաժեշտության գաղափարը: Ես փորձում եմ դա անել «Սիվիլիթաս» հիմնադրամի միջոցով: Հաջողության հասնելու համար Հայաստանը շարունակելու է ձեր ակտիվ ներգրավվածության կարիքն ունենալ: Իմ կոչը սփյուռքին միշտ նույնն է՝ մի ընդունեք այն, ինչին մենք հասել ենք, որպես հետշուքյամբ տրված իրողություն, բայց միեւնույն ժամանակ, մի բավարարվեք նրանով, ինչ մենք այսօր ունենք»:

Նյու Յորքում, Ֆորդհամ իրավաբանական դպրոցում հայ-թուրքական հարաբերությունների վերջին զարգացումների վերաբերյալ Վարդան Օսկանյանը անդրադարձել է այն խնդրին, որ Հայաստանի երեք իշխանություններն էլ փորձել են Թուրքիայի հետ հասնել բարիդրացիական հարաբերությունների, եւ տարիների ընթացքում հայ հասարակությունը ընդհանուր առմամբ պատրաստակամություն է դրսեւորել նորմալ հարաբերությունների հաստատմանը՝ չնայած բոլոր մտավախություններին:

Հայաստանի նոր իշխանությունների քաղաքականությունը, ըստ Վարդան Օսկանյանի, տարբերվում է նախորդից հայ-թուրքական բանակցությունները հրապարակային դարձնելու որոշմամբ: Թուրքական կողմը, օգտվելով այն բանից, որ հայկական կողմն արդեն հրապարակայնորեն հայտարարել է, որ հայ-թուրքական բանակցություններում առաջընթաց կա, սկսել է ղարաբաղյան խնդիրը միջազգային հանրությանը որպես հայ-թուրքական հարաբերությունների միակ խոչընդոտ ներկայացնել:

Ն. Ս.

Լարսը բացվի, ծիրանը հասցնենք Ռուսաստան

1-ին էջից

«Կովկասն ունի ընդհանուր ապագա»՝ լավ է հնչում, չէ՞: Համաձայնենք ու անցնելով առաջ նշենք, որ դժվար է հիշել կոնկրետ օրինակներ, երբ Հայաստանն ու Վրաստանը կողք կողքի են եղել՝ այդ նույն Կովկասից դուրս որեւէ հարցի քննարկման ժամանակ:

Ինչեւէ, երեկվա համատեղ ասուլիսում Սաակաշվիլին, ի տարբերություն իր երկրի արտգործնախարարի, որ միայն ենթադրելի ապագա էր նշել հայ-վրացական ռազմավարական հարաբերությունները, մոտավորապես հենց այդպիսին որակեց ներկան, խոսացավ «զբաղվել «Լարսի» հարցով» ու ողջունեց «Աջարիա մեկնելու պատրաստվող հայ զբոսաշրջիկներին», հետեւից էլ խոստանալով, որ էլ ավելի «կդյուրացվի հայ-վրացական սահմանի անցկացման կարգը»:

Սերժ Սարգսյանն էլ իր հերթին «ողջունելի կեցվածք» որակեց Լարսի հարցը լուծելու Սաակաշվիլու պատրաստակամությունը, բարձր գնահատեց «վրաց կառավարության ջանքերը՝ կարգավորելու իրավիճակը Ջավախքում» եւ կարեւորեց հաջորդ տարի Վրաստանում «հայկական մշակութային ծրագրի» անցկացումը:

Մնում է ասել՝ «Երանի մեզ»:

Բնապահպանական նոր ծրագիր Սեւանի Վազգենյան դպրոցում

Երեկ Սեւանի Վազգենյան հոգեւոր դպրանոցում Ամենայն հայոց կաթողիկոսի նախագահությամբ բացվեց արեւային ջրատաքացուցիչներով տաք ջրամատակարարման համակարգը: Համակարգի գործարկումը հնարավորություն կընձեռի տարեկան ստանալու 1500 խմ մոտավորապես 45 ջերմաստիճանի ջուր: Վեհափառը նկատեց, որ արեւային, էկոլոգիապես մաքուր էներգիայի օգտագործման այս ծրագիրը խանդավառող օրինակ կարող է ծառայել այլ կառույցներին՝ բնապահպանական տեսակետից նախընտրելի եւ մաքուր տեխնոլոգիաների տարածման համար:

Արդեն մի քանի տարի Վազգենյան դպրոցը Կլոր սեղան հիմնադրամի աջակցությամբ լրջորեն զբաղվում է բնապահպանական խնդիրներով: 2006-ին դպրոցը կազմակերպել էր կլիմայի փոփոխության եւ բնապահպանության արդի խնդիրներին նվիրված ամառային դասընթացները: ԵՊՀ-ում կազմակերպել էին «Կանաչ աստվածաբանություն» հատուկ դասախոսությունների շարքը, որին հաջորդել էր նաեւ գրքի հրատարակումը:

Հ. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԸ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221

Հաշվապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960

Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841

Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483

Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353

Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

AZG NEW 3.QXD 6/24/2009 9:54 PM Page 1

«Արմենիայի» երթուղին նախապես ուրիշ էր

Մենք շատ երկար ենք տքնել մեր շուրջերկրյա նավարկության երթուղու մշակման վրա: Երբ ես երթուղու փոփոխություններ էի կատարում, լուրջ վեճեր չէին ծագում, քանի որ ամենագլխավոր գործոնը սփյուռքի երթուղիներն էին, որոնք ճակատագիրը դարերի ընթացքում «գծել» էր մոլորակի երկու կիսագնդերում:

Իմ առաջարկությամբ ընդունված առաջին տարբերակն այն էր, որ «Արմենիան» Միջերկրական ծովից Սուեզի նեղուցով պիտի մտներ Կարմիր ծով: Կան անուղղակի վկայություններ, որ հենց այնտեղից են սկսել նավարկությունները. եգիպտացիները դեռ մ. թ. ա. 28-րդ դարում, Սահուր փարավոնի օրոք Սուեզի ծոցից եւ Կարմիր ծովից հասել են Ադենի ծոց եւ նույնիսկ Հնդկական օվկիանոս, որի մասին այն ժամանակ ուրիշները չգիտեին:

Ապա մենք պետք է անցնեինք Հնդկաստանի մոտով, Օվկիանիայի կղզիներով, Ավստրալիայով, Հորն հրվանդանով, իհարկե՝ արեւմուտքից արեւելք (ըստ ջրի հոսանքների եւ քամու գերիշխող ուղղության): Հարավային Ամերիկայի արեւելյան ափով կմոտենայինք պատմականորեն ձեւավորված հայ գաղթօջախներով երեք երկրներին՝ Արգենտինային, Ուրուգվային, Բրազիլիային: Հետո կարելի էր Ատլանտյան օվկիանոսով վերադառնալ Միջերկրական ծով: Բայց այդ դեպքում երթուղուց դուրս կմնային Կալիֆոռնիան, Լոս Անջելեսը իր հայաշատ Գլենդեյլով, տասնյակ եկեղեցիներով ու դպրոցներով, հուշարձաններով, խաչքարերով: Բացի դրանից, ի՞նչ իմաստ կունենար Հորն հրվանդանից հետո Լոս Անջելես գնալը, եթե հենց այդ քաղաքում պետք է նախապատրաստվեինք Հորն հրվանդանի մոտով կատարվելիք վտանգավոր նավարկությանը:

Այնպես որ Լոս Անջելեսը կտրուկ փոխեց մեր երթուղին: Նշանակում է, հարկավոր էր ոչ թե սկսել, այլ (Աստծո օգնությամբ) ավարտել մեր նավարկությունը Կարմիր եւ ապա Միջերկրական ծովերում: Բայց երթուղու սկիզբը եւ վերջը պետք է լինեին միեւնույն ծովում, եւ դա Միջերկրական ծովն է: Ապագա գրքիս վերնագիրը հավանաբար կլինի հետեւյալը՝ «Արմենիա»՝ ծովից ծով»:

Ոմանք սա կարող են համարել հայկական «ազգայնականության» դրսեւորում: Ի դեպ, իմ ռեպորտաժներում կարելի է հանդիպել «ազգայնականության» եւս մեկ դրսեւորման. դա «Հայկական աշխարհաշուրջ» բառակապակցությունն է: Եվ դարձյալ՝ Լոս Անջելեսի շնորհիվ: Մենք ստիպված կլինենք շեղվել ավանդական երթուղիներից եւ Կարիբյան ծով մտնել՝ Պանամայի ջրանցքով Խաղաղ օվկիանոս մտնելու եւ Լոս Անջելես հասնելու համար: Կարիբյան ծով: Դա վեց հազար մղոն (11 հազար կմ) հավելյալ ճանապարհ է ի լրումն շուրջերկրյա նավարկության (եւ հավելյալ 1,5-2 ամիս): Մի խոսքով, իսկական «Հայկական երկրաշուրջ» է:

Կարիբյան ծով վերադառնալուց հետո «Արմենիան» պետք է անցնի Հարավային Ամերիկայի արեւելքով, Հորն հրվանդանով, Նոր Զելանդիայով, Ավստրալիայով, Հնդկական օվկիանոսով, Արաբական, Կարմիր եւ Միջերկրական ծովերով:

Հյուսիսաֆրիկյան Սեուտա նավահանգստից մենք նավապետ Սամվել Կարապետյանի գլխավորությամբ 2009-ի հունիսի 15-ի ուշ երեկոյան հասանք Լա Պալմա կղզի: Սանտա Կրուզ Դե Լա Պալմա գողտրիկ նավահանգիստը, ի թիվս այլ բաների, հայտնի է իր աստղադիտարաններով:

ԶՈՐԻ ԲԱԼԱՅԱՆ
Լա Պալմա

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՆԻՍՏՈՒՄ

Սփյուռքի նախարարության ատյանի նիստում ընդունվեցին կարեւոր որոշումներ

Երեկ ՀՀ սփյուռքի նախարարությունը հրավիրել էր ատյանի հերթական նիստ, որի օրակարգում ընդգրկված էր երեք կարեւոր հարց՝ սփյուռքի հայկական դպրոցներին դասագրքերի, ձեռնարկների, մեթոդական նյութերի առաքման ծրագիրը, սփյուռքի նախարարության պարգեւների ու մրցանակների նախագծերը եւ նախարարության 1-ին կիսամյակում կատարած աշխատանքների հաշվետվությունը:

Նիստը բացեց նախարար Հրանուշ Հակոբյանը ու ներկայացրեց ԼՂՀ-ի գիտության կրթության նախարար Վլադիկ Խաչատրյանին, որը հրավիրվել էր մասնակցելու ատյանի նիստին: ՀՀ կառավարությանը ներկայացվող որոշման նախագծերը ներկայացրեց փոխնախարար Ստեփան Պետրոսյանը՝ նշելով. «Սփյուռքի ավելի քան երեք տասնյակից ավելի երկրներում գործում են մոտ 400 ամենօրյա եւ 700 միօրյա դպրոցներ: Հայ երեխաների միայն 5-10 տոկոսն է ընդգրկված այդ դպրոցներում: ՀՀ պետբյուջեով նախատեսվում է տարեկան 70 մլն դրամի սահմաններում հրատարակել եւ ձեռք բերել ուսումնական գրականություն սփյուռքի գաղթօջախների համար, որն իրականացնում է ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը: Այսօր տրամադրող ցանկում ընդգրկված է 107 անուն գրականություն եւ դրանց թիվն օրեցօր ավելանում է, 2008-ին տրամադրվել է 24 հազար կտոր գրականություն: Մինչեւ այժմ կանոնակարգված ու հստակեցված չէ գրականության առաքման հարցը, որը յուրաքանչյուր տարի կկազմի 11.100.000 դրամ՝ 20.000 կտոր գրականության համար»:

Հարցի շուրջը եղան բազմաթիվ առաջարկներ, որոնց թվում՝ էլեկտրոնային տարբերակով դասագրքերի վերահրատարակումը սփյուռքում: Նախարար Հրանուշ Հակոբյանը տեղեկացրեց, որ արդեն հանդիպել է սփյուռքի հրատարակիչների հետ ու առաջարկել, որ նրանք իրենց հրատարակվող գրականությունից մի քանի օրինակ նվիրատվություն անեն եւ այդ առաջարկը դեռ քննարկման փուլում է: Ատյանի անդամ պրն Հակոբ Ավետիքյանին հետաքրքրում էր, թե արդյոք արվո՞ւմ է մոնիտորինգ՝ սփյուռք առաքված գրքերից ո՞րն է գործածական եւ ո՞րը՝ ոչ: Նախարարը պատասխանեց, որ 7000 կտոր գրականությունը ուղարկված է միայն հայտերի հիման վրա եւ հանձնարարական տվեց նախարարության վարչության պետերին մանրամասն ուսումնասիրել, թե որքա՞ն արդյունավետ է օգտագործվում այդ գրականությունը:

Սփյուռքի նախարարության բարձրագույն պարգեւը՝ ՀՀ սփյուռքի նախարարության ոսկե մեդալն է: Դրանից բացի առաջարկվեց սահմանել մեդալներ ըստ ոլորտային բնագավառներում ակնառու նվաճումների եւ ձեռքբերումների համար: Դրանք են՝ մշակույթի բնագավառում՝ «Վիլյամ Սարոյան», բարեգործական եւ հասարակական գործունեության ու հայապահպանության բնագավառում՝ «Պողոս Նուբար», արվեստի ոլորտում՝ «Կոմիտաս», կերպարվեստի, քանդակի, գեղանկարչության ոլորտների համար՝ «Արշիլ Գորկի» մեդալները: Բացի այդ մեդալներից, պարգեւների համակարգում առաջարկվում է ընդգրկել «Պատվադրոշ», «Պատվոգիր» եւ «Շնորհակալագիր»՝ մրցանակաբաշխություններում հաղթողներին պարգեւատրելու համար: Սփյուռքի նախարարությունը նախատեսում է անցկացնել մրցանակաբաշխություններ լրատվության, կինոյի եւ թատրոնի, երաժշտության, նկարչության բնագավառներում: Այս հարցը բուռն քննարկումների տեղիք տվեց, եղան բազմաթիվ առաջարկներ, որոնք հաշվի կառնվեն հետագայում դրանք ցանկում ընդգրկելու համար:

Նախարարության աշխատակազմի ղեկավար Արտակ Զաքարյանը ներկայացրեց նախարարության 1-ին կիսամյակում կատարած աշխատանքների հաշվետվությունը, որն արժանացավ ատյանի անդամների բարձր գնահատականին:

Նիստը եզրափակվեց ընթացիկ հարցերի քննարկմամբ ու ներկայացված նախագծերը ՀՀ կառավարության հաստատմանը ներկայացնելու որոշումներով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայաստանում հնարավոր են բանկերի միաձուլումներ կամ կլանումներ

«Ամերիաբանկի» զարգացման գծով տնօրեն **Տիգրան Ջրբաշյանը** նախօրեին լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ այն կարծիքն է հայտնել, որ այս տարի Հայաստանի բանկային համակարգը շահույթ չի ունենա, բայց եթե տարին փակի զրոյական շահույթով, նույնպես վատ ցուցանիշ չի լինի: Նա հայտնել է, որ կան բանկեր, որոնք կապիտալի ավելացման խնդիրներ ունեն, եւ չբացառեց որոշ բանկերի միաձուլումը կամ կլանումը: Անդրադառնալով «Ամերիաբանկին», նա տեղեկացրել է, որ առաջին եռամսյակի ցուցանիշներով բանկը շահույթ ունեցած 6 բանկերի թվում է: Նրա կարծիքով, երկրորդ եռամսյակը նույնպես բանկը կփակի շահույթով:

Ա. Ս.

Ռաֆիկ Պետրոսյան. «ԵԽԽՎ-ն պահանջում էր կիրառել համաներում»

«Համաներման պահը հասունացել էր, պետությունն էլ ապացուցեց իր հավասարակշռությունն ու գնաց այդ լուրջ քայլին», նկատում է ՀՀԿ խմբակցության անդամ, ԱԺ պատգամավոր Ռաֆիկ Պետրոսյանը՝ հավելելով, որ վերջին՝ 5-րդ համաներումը պատմական որեւէ նշանակալի իրադարձության հետ կապված չէր:

ԱԺ պատգամավորը «Դե Ֆակտո» ակումբում մի շարք արտառոց հայտարարությունների հեղինակ դարձավ:

ԱԺ պատգամավորը փաստում է, որ համաներման միջոցով իշխանությունները ոչ միայն ԵԽԽՎ պահանջներն ու պարտավորությունները պետք է կատարեին, այլեւ փորձեին վերացնել երկրի կյանքում անհանդուրժողականության մթնոլորտը:

«Իհարկե, չի կարելի 100 տոկոսով ժխտել, որ մարտի 1-ի դերը համաներման գործընթացում ընդհանրապես չի եղել: Այն խթան էր, որ համաներումն ավելի շուտ իրականանա: Վտանգը կար մինչ մարտյան դեպքերը, պետական, հասարակական կարգերը բռնությամբ տապալելու կոչեր էին հնչում: Համաներումը հետապնդում էր վերացնել հասարակության մեջ տեղ գտած ճգնաժամը», ասաց ԱԺ պատգամավորը:

Դիտարկմանը, թե հասարակության մեջ այդ պահանջը կար ավելի քան մեկ տարի, սակայն իշխանությունները այդ պահանջը նկատեցին հենց ԵԽԽՎ մոնիտորինգից մի քանի օր առաջ, Պետրոսյանն ասաց. «Հասարակական պահանջի միայն մի մասն են կազմում մարտյան դեպքերը: Մերկապարանոց ձեւով չի կարելի ժխտել, որ ԵԽԽՎ պահանջները որեւէ կապ չունեին համաներման հետ: Կապ ունի, որովհետեւ մենք Եվրախորհրդի անդամ ենք եւ ուզած-չուզած պետք է հետեւենք նրանց խաղի կանոններին կամ դուրս գանք: ԵԽԽՎ-ն պահանջում էր կիրառել համաներում, բայց մի պայմանով, որ ազատ արձակվեն այլախոհները, կալանքի տակ մնան միայն այն անձինք, ովքեր քրեորեն հետապնդելի արարք են գործել: Եվ ահա, պետությունը գնաց այդ քայլին, ընտրեց միջին տարբերակ: Իհարկե, համաներումը կապում եմ ԵԽԽՎ հարցի հետ», ասաց Ռաֆիկ Պետրոսյանը:

ԱԺ պատգամավորը նկատեց, որ համաներումը տարածվում է 2000 հոգու վրա, հետեւաբար սխալ է միայն մարտյան իրադարձություններով պայմանավորելը: Անդրադառնալով հետախուզման մեջ հայտնված երկու անձանց ՝ ԱԺ պատգամավոր Խաչատուր Սուքիասյանին ու լրագրող Նիկոլ Փաշինյանին, Պետրոսյանը նշեց, թե հույս չունի, որ նրանք կվերադառնան:

Համաներումն ու քաղաքապետի ընտրության կեղծարարները

Համաներումը տարածվում էր մինչեւ հունիսի 1-ը հանցագործություն կատարած անձանց վրա: Ընդդիմադիր դաշտից համոզմունք կար, որ ժամկետի երկարացումը կապված է քաղաքապետի ընտրությունների հետ, որպեսզի համաներումը ընտրակեղծարարների վրա նույնպես տարածվի: Այս առնչությամբ Պետրոսյանի պատասխանին կարելի է տալ «մանեւրել» բնորոշումը: «Այո» չասաց, բայց «ոչ» էլ չասաց:

«Ոչ մեկիս էլ դուր չի գալիս, որ մարդը ընտրակեղծիք է կատարել, նրան կալանավորել են, բայց մի քանի օր անց ազատ է արձակվում: Բայց կա սահմանադրության 14/1 հոդվածը, որտեղ ասվում է, որ քաղաքացիները հավասար են օրենքի առջեւ՝ անկախ ազգությունից, սոցիալական դրությունից, եթե համաներում ենք հայտարարում, հնարավոր չէր նրանց հանդեպ չկիրառել, որովհետեւ կստեղծեինք անհամաձայնություն, կունենայինք երկու տեսակ ՀՀ քաղաքացիներ: Ուզած-չուզած համաներումը պետք է տարածվեր նաեւ դրանց վրա: Այստեղ դիտավորյալ ոչինչ չկա: Ավելի շատ կարող էիք ասել, որ ԵԽԽՎ-ն Հայաստանի հարցը պետք է քննարկեր, դրա համար համաներման գործընթացը արագացրեց, քան այդ երկու-երեք հոգուն ազատ արձակելու համար», ասաց Ռաֆիկ Պետրոսյանը:

Պաշտպանը ընդդիմադիր է. Ռաֆիկ Պետրոսյանն ունի ապացույցներ

Անդրադառնալով ընդդիմադիր գործիչների ներկայացրած այն կարծիքին, թե փաստահավաք խմբի լուծարումը նվազեցնում է հայտարարված համաներման նշանակությունը, Ռաֆիկ Պետրոսյանը նշեց, որ փաստահավաքի գոյության առաջին օրվանից առանձնապես որեւէ հարց չի պարզել: «Նրա գործունեությունն անարդյունավետ էր, վերականգնել պետք չէ: Այնպիսի լարվածություն է առաջացել խմբում, որ հինգից չորսն իրար հետ չէին խոսում: Փաստահավաք խմբում ընդդիմությունն ուներ երեք ներկայացուցիչ, երրորդը մարդու իրավունքների պաշտպան Արմեն Հարությունյանի լիազորած անձն էր: Մարդու իրավունքների պաշտպանը լրիվ ընդդիմության կողմն էր անցել, իր զեկույցներից դա շատ պարզ երեւում է: Եթե պետք է, կարող եմ ապացույցներ ներկայացնել», ասաց Ռաֆիկ Պետրոսյանը:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայկական ծիրանը, Գյումրու մանկատունն ու... գերմանուհի դիվանագետը մեր երկրում

*Մարտի 20-ից մեկնարկած «Գերմանական շաբաթների» ավարտին զուգահեռ ավարտվում է եւ Հայաստանում Գերմանիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան ԱՆԴՐԵԱ ՅՈՀԱՆԱ-ՄԱՐԻԱ Վիկտորինի լիազորությունները մեր երկրում: Նախքան իր մեկնելը տիկին Վիկտորինը զրուցեց «**Ազգ**»-ի հետ:*

- Շուտով կավարտեք Ձեր աշխատանքը մեր երկրում: Ի՞նչ տպավորություններով եք հեռանում:

- Բաժանումը միշտ էլ դժվար է: Ես հաճույքով եմ աշխատել այստեղ, շատ կկարոտեմ Հայաստանը: Ցավոք, պետք է գնամ, բայց այն տպավորությունները, որ ունեմ, շատ դրական են: 2009 կարեւոր տարի է Գերմանիայի համար` մեր սահմանադրության 60 եւ Բեռլինյան պատի փլուզման 20-ամյակներն են, ցավում եմ, որ այդ տոնակատարությունների ժամանակ այստեղ չեմ լինի:

Հիմա ամբողջացնում եմ իմ աշխատանքային պարտականությունները, ավարտին են մոտենում «Գերմանիայի շաբաթները» Հայաստանում:

- Հաճոյախոսություն մի համարեք, բայց հավանաբար հենց Ձեր շնորհիվ է, որ Հայաստանում վերջին 2 տարիներին հասարակությունը գերմանական մշակույթին առնչվելու լայն հնարավորություններ ունեցավ, գերմաներենի նկատմամբ հետաքրքրությունը աճել է: Ի՞նչ եք արել այդ ուղղությամբ եւ ի՞նչ էիք ծրագրել, որ չհասցրիք անել:

- Ուղղակի այն ամենը, ինչ որ կար, միավորել եմ` կրթության եւ մշակույթի ոլորտի բաղադրիչները կապակցել եմ ու ներկայացրել: Բացի իմ աշխատասենյակի մոտ աշխատելուց, այցելել եմ դպրոցներ եւ համալսարաններ, բանասեր եմ, չէ՞:

Կրթական ոլորտի նոր ծրագրերում սիրով կներգրավվեի, Գյումրիում գերմանական տուն կառուցելու մտադրություններն ու նախագծերը կուզենայի զարգացնել` չնայած շատ բան հենց գյումրեցիներից է կախված:

- Ի՞նչ պիտի անեն հայերը, այս դեպքում ի՞նչ նախաձեռնություն պիտի ցուցաբերեն գյումրեցիները:

- Այստեղ շատերն ունեն լավ մտքեր, բայց ֆինանսավորման հարցը միշտ վերջում են թողնում: Կարծում եմ` բոլոր դեպքերում էլ փողը կարեւորագույն գործոնն է, ամեն ոք պիտի հստակ պատկերացնի` ի՞նչ է ուզում եւ ինչպե՞ս պետք է դա իրականացնի:

- Դուք երկար տարիների դիվանագիտական աշխատանքի փորձ ունեք` Գերմանիան Մինսկում, Ռիգայում, Հաագայում եք ներկայացրել: Ի՞նչ տարբերություններ եք նկատել Ձեր ճանաչած ժողովուրդների եւ հայերի միջեւ:

- Հայ ժողովուրդը տարբերվում է իր սիրալիրությամբ եւ հախուռն լինելով: Հիշողությանս մեջ դրոշմված է նաեւ արեւաշուք այս երկրի մրգերի առատությունը:

- Մասնագիտական ի՞նչ հմտություններ են անհրաժեշտ Հայաստանում աշխատելու համար եւ Ձեզ հաջորդող դեսպանին ի՞նչ խորհուրդներ կտաք:

- Մշակութային տարբերություններ կան` գերմանացիները նախօրոք ամեն ինչ պլանավորում են, հայերի դեպքում շատ բաներ միանգամից են տեղի ունենում: Բայց այդ պատահական ծագած իրադրություններում էլ, եթե մտախոհ լինես, լավ ելքեր կգտնես: Այնպես որ, հաջորդ դեսպանին խորհուրդ կտամ լայնախոհ եւ ճկուն լինել:

- Հավանաբար արդեն շատ հայ ընկերներ ունեք: Ինչպե՞ս եք պահպանելու նրանց հետ կապը:

-Չէ՞ որ հեռախոս կա, էլեկտրոնային փոստ գոյություն ունի: Հուսով եմ` նրանք Բեռլին կգան, ես շարունակելու եմ իմ աշխատանքը արտգործնախարարությունում, մի քանի տարի կաշխատեմ Բեռլինում:

- Դիվանագիտության բնագավառում գենդերային իրավահավասարության ի՞նչ խնդիրներ կան. արդյոք տղամարդկային գործոնը դիվանագիտության մեջ գերակշռո՞ւմ է:

- Իմ կարիերայի հենց սկզբում ես անվտանգության ռեֆերենտ եմ եղել, Հաագայում ճանապարհափոխադրման ոլորտում եմ աշխատել` նավերով, ինքնաթիռներով եմ զբաղվել: Ուղղակի պետք է ցույց տալ, որ արհեստավարժ ես, հետաքրքրված եւ շատ ջանքեր պիտի գործադրես: Ես ինքս երբեւէ որեւէ գենդերային խնդրի չեմ բախվել: Երկար տարիների պայքարով Գերմանիայում 1990-ական թվականներից ի վեր իրավահավասարության հարցը մեծ ուշադրության է արժանանում, որ տղամարդկանց եւ կանանց հավասար հնարավորություններ տրվեն:

- Հայաստանի օրենսդրական դաշտն էլ կանանց եւ տղամարդկանց հավասար հնարավորություններ է տալիս: Իրականության մեջ կանայք ավելի ակտիվ են, հետաքրքրված, կրթական ոլորտում նրանց առաջադիմությունն ավելի բարձր է, բայց արդեն աշխատաշուկայում լավագույն պաշտոններում հաճախ տղամարդկանց ենք տեսնում: Ի՞նչ կարող են սրա դեմ անել հայ կանայք:

- Կանայք պետք է ինքնավստահ եւ աշխատունակ լինեն, նրանք պետք է իրենց մասնագիտությունն ու անձնական կյանքը համակցեն: Եվ աշխարհում մարդկանց ճակատագիրը շատ հաճախ այնպես է դասավորվում, որ հենց կանայք են ստիպված այդ զուգակցումն անել` չնայած բացառություններ էլ կան, որ, օրինակ, տղամարդիկ հանուն իրենց կանանց կարիերայի հրաժարվում են սեփականից եւ երեխաներին են դաստիարակում:

Կրկնում եմ` կարեւոր է իրավահավասարությունը, որ նաեւ արդար ու թափանցիկ ընտրություններ անցկացվեն ու ղեկավար պաշտոններում կանայք շատ երեւան:

Անհրաժեշտ է նաեւ տղամարդկանց իրավունքներ տալ, ինչպես Գերմանիայում, որ նրանք էլ կես աշխատանքային դրույքի իրավունք ունենան ու կանանց հետ հերթափոխով երեխաներին խնամեն:

- Մարտից մեկնարկած «Գերմանական շաբաթները», Ձեր գնահատմամբ, ի՞նչ ազդեցություն են ունենում հայ հասարակության վրա:

- Այդ հարցը հայերին պետք է տաք:

Մեզ համար կարեւոր է ոչ միայն գերմանական մշակույթը, այլեւ հենց Գերմանիան ներկայացնելը եւ ոչ միայն մայրաքաղաք Երեւանում, այլեւ Հայաստանի մարզերում: Մենք միջոցառումներ կազմակերպեցինք Կապանում, Մեղրիում, Մարտունիում, Գյումրիում, Սիսիանում: Կարող եմ հաստատել, որ գերմաներենի մակարդակը մարզերում շատ լավ է, խորին հարգանքով եմ վերաբերվում հեռավոր գյուղերի ուսուցիչներին, ովքեր երեխաներին ջանասիրաբար գերմաներեն են սովորեցնում:

- Պատկերացրեք` տասնամյակներ անց Ձեր հարազատների, երեխաների հետ նստած եք, եւ նրանք ասում են. «Տատիկ, շատ տարիներ առաջ դու Հայաստանում ես աշխատել, մի բան պատմիր մեզ», ի՞նչ կասեիք նրանց:

- Անցյալ տարվա «Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի ժամանակ գյումրեցի մի արվեստագետ ինձ հենց այն քանդակը նվիրեց, որը ես հավանել էի եւ ուզում էի գնել:

Հիշողությանս մեջ դաջվել է Գյումրու մի մանկատուն, որտեղի երեխաների ճակատագիրն ինձ ցնցել էր:

Անցյալ տարի Ջաքսեն Անհալթ երկրամասի կրթության նախարարի հետ Ջվարթնոցում կերած հրաշալի մրգերի համը չեմ մոռանա:

Չգիտեմ` ինձ կհաջողվի՞ տեսականորեն բացատրել` հայկական ծիրանն ինչ բան է, որովհետեւ այն պետք է համտեսել եւ համը միայն Հայաստանում ես զգում:

Զրուցեց
ԱՆԻ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ

ՄԱՄՈՒԼ

Կարելի՞, թե՞ անկարելի է այսօր պատկերացնել Ֆրանսիայի հայ համայնքն առանց «Յառաջի»

Համաձայն արվեստի եւ գրականության 13 գործիչների նամակի, տպագրված «**Ազգի**» եւ արտատպված մի շարք այլ թերթերի էջերում` անհնար է...

Իրենց գրություններով եւ նամակներով «Այս անկիւնէն» (Վրեժ-Արմենի խոսքերով ասած) կամ «այլ անկյուններից», նույն կարծիքն արտահայտեցին նաեւ ուրիշները : Վրեժ-Արմենի «Հորիզոնի» մեջ այսօր տպագրված հիշյալ գրության եւ հարգարժան բարեկամիս` բժիշկ Լեւոն Մոմջյանի հորդորանքով է, որ որոշեցի գրել այս մի քանի տողը:

Իսկապես, կարելի՞ է, թե՞ անկարելի է առանց «Յառաջի»...

Մինչեւ այս հարցին պատասխանելը նախ պետք է ասեմ, որ տողերիս հեղինակը վերջին շուրջ 35 տարիների ընթացքում եղել է «Յառաջի» ոչ միայն մշտական ընթերցող, այլեւ աշխատակից, բազմաթիվ հոդվածների, թարգմանությունների հեղինակ (տես, օրինակ, «Յառաջ 60» հատորի մեջ, էջ` 81- 88): Այսինքն` «Յառաջն» ինձ համար շատ ավելին է եղել քան, ինչպես ընդունված է ասել` «Արեւմտյան Եվրոպայի միակ հայերեն օրաթերթը»:

Այնուհանդերձ, պատասխանելու համար վերոհիշյալ հարցին, պիտի փորձեմ լինել առարկայական, մեկ կողմ թողնելով զգացմունքայինը կամ անցյալի հանդեպ ունեցած մեր մեջ տարածված հաճախ անհիմն «կարոտը»:

Անիմաստ եւ աննպատակ կլինի կրկնել արդեն բազում անգամներ գրավոր կամ բանավոր խոսքով ասված ճշմարտությունները հայաստառ մամուլի դերի մասին հատկապես սփյուռքի պայմաններում:

Հարկ է առաջ գնալ, հարկ է նոր բան ասել, հարկ է խոսել ներկա եւ եկող սերունդներին հետաքրքրող եւ նրանց համար հասկանալի լեզվով: Հակառակ դեպքում «Յառաջին» անխուսափելիորեն հետեւելու են եւ մյուս հայերեն հրատարակությունները: Զոհողությունների եւ բարեգործությունների ճանապարհով թերեւս դեռ մի քանի տարի կարող են սրանք գոյություն ունենալ, բայց եկեք «ջայլամի քաղաքականություն» չվարենք: Բոլորս էլ հասկանում ենք, որ նշված միջոցներով նոր արհեստագիտական հարմարություններ կարելի է ձեռք բերել, սակայն այդ հարմարություններով տպագրված թերթերի ընթերցողներ գտնելը շատ ավելի դժվար խնդիր է: Պատճառը ոչ միայն այն է, որ հայերեն կարդացողների թիվն է շեշտակիորեն նվազում, այլեւ այն է, որ ներկա եւ ավելի եւս ապագա սերունդների համար թերթը, մամուլը անցնում են պատմության գիրկը: Ինձ թվում է, թե սա անհերքելի ճշմարտություն է:

Փոխարենը գալիս է եւ այն էլ հսկայի քայլերով` նորին մեծություն

ՀԱՄԱՑԱՆՑԸ...

Կարդացի եւ լսեցի, որ մի քանի մտավորականներ մտադիր են «Նոր Յառաջ» ստեղծել: Կարծում եմ, որ փորձը հենց սկզբից դատապարտված է ձախողման: Ըստ իս, եթե նման մտադրություն (եւ կարողություն) ունեցողներ կան, ապա նրանք պետք է հետեւեն «Յառաջի» հիմնադիր Շավարշ Միսակյանին: Վերջինիս են պատկանում հետեւյալ խոսքերը. «Ի՞նչ է գաղտնիքը այն խանդավառութեան, որ շունչ եւ ուժ կուտայ «Յառաջին», եւ ինքն էլ պատասխանում է` ոգին եւ գիծը... «Յառաջ» իրաւունք ունի, ուրեմն, ապրելու, որքան ատեն որ կը պահէ այդ ոգին ու գիծը»:

«Նոր Յառաջ» ստեղծողների խնդիրը պետք է լինի կարողանալ ստեղծել նոր «ոգի եւ գիծ», որը համապատասխանի ներկա պայմաններին, այլ կերպ ասած` համացանցին, կամ, ավելի ճիշտ` «համացանցային մտածելակերպին»:

Հ. ԳԵՂԱՄՅԱՆ
Փարիզ

«Պաչիկը»` ինտերակտիվ հաղորդակցության հիանալի նվեր

Հունիսի 19-ին Բիրմինգհեմում (Միչիգան) տեղակայված «Հակոբյան գորգերի աշխարհում» ընկերության մասնաճյուղում աշխույժ մթնոլորտ է տիրել: Ըստ «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի հունիսի 13-ի հաղորդագրության, այդ օրը տեղի է ունեցել Լորի Գալայճյան-Վեգների «Պաչիկ, ծննդյան օրվա համբույրը» գրքի շնորհանդեսը:

Գեղեցիկ նկարներով հարուստ գիրքը հայերեն եւ անգլերեն տեքստերի համատեղությամբ ինտերակտիվ հաղորդակցության հիանալի նվեր է հիմնականում երեխաների, բայց նաեւ մեծահասակների համար, որոնք կարող են երկու լեզուների համեմատությամբ զարգացնել թարգմանական արվեստի իրենց ունակությունները: Պատմվածքների թեման հայկական մշակույթն է եւ ընտանեկան կյանքը: Հեղինակը հանդիսության ժամանակ ստորագրել է գրքի սահմանափակ օրինակներ: Հավելյալ տեղեկությունների համար այցելեք www.affirmingfaith.com կայքը:

Հ. Ծ.

ԳՈՒՅԺ

Բժիշկ Հարություն Սաղրյան

Լոս Անջելեսում հրատարակվող ՌԱԿ Արեւելյան Ամերիկայի պաշտոնաթերթ «Նոր օրի» հունիսի 4-ի համարից ուշացումով եւ ցավով տեղեկանում ենք, որ 80 տարեկան հասակում մահացել է Հնչակյան կուսակցության տեղի պաշտոնաթերթ «Մասիսի» բազմամյա խմբագիր, մասնագիտությամբ բժիշկ Հարություն Սաղրյանը: Հանգուցյալը նախքան Լիբանանից Մ. Նահանգներ տեղափոխվելը եղել է Հայ համալսարանավարտների եւ Հայ բժիշկների միությունների վարչության անդամ, հանդես եկել Բեյրութի տարբեր թատերախմբերում, ծավալել ազգային-մշակութային գործունեություն, գործունեությունը ծավալելով նաեւ Կալիֆոռնիայում:

Վարդան քահանա Տյուլկերյան

Սփյուռքահայ մեկ այլ թերթից` Մոնրեալի ՌԱԿ պաշտոնաթերթ «Ապագայ» եռալեզու շաբաթաթերթի հունիսի 1-ի համարից նույնպես ուշացումով տեղեկացանք, որ մայիսի 2-ին Գլենդեյլում իր մահկանացուն է կնքել Ամերիկայի Արեւմտյան թեմում երկարամյա հոգեւոր ծառայություն բերած հոգեւորական Վարդան քահանա Տյուլկերյանը: Նրա վերջին օծման կարգը կատարվել է մայիսի 6-ին, իսկ թաղման կարգը` հաջորդ օրը, Ֆրեզնոյի Մասիս-Արարատ գերեզմանատանը: Տեր հայրը աշխատակցել է սփյուռքահայ բազմաթիվ պարբերականների` «Արեւ», «Յուսաբեր», «Պայքար», «Նայիրի», «Մարմարա», «Զարթօնք», «Նոր օր», «Ապագայ» եւ այլն: Հրատարակել է շուրջ 15 գիրք` մեծամասամբ իր խրատական-բարոյախոսական բնույթի հոդվածներն ու քարոզները:

AZG NEW 5.QXD 6/24/2009 9:53 PM Page 1

ԱՄՆ-ում Իսրայելի նոր դեսպանը «ցեղասպանություն» է որակել հայերի կոտորածները

«Ազգն» իր երեկվա համարում արդեն տեղեկացրել է, որ ԱՄՆ-ում Իսրայելի նոր դեսպան Մայքլ Օրենը ցեղասպանություն է անվանել հայերի զանգվածային սպանությունները Առաջին աշխարհամարտի տարիներին: Ստորեւ թարգմանաբար ներկայացնում ենք «Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր եւ հրատարակիչ Հարութ Սասունյանի հոդվածն այդ մասին:

Նախքան դեսպան նշանակվելը Օրենը բազմիցս հաստատել է իր գրություններում Հայոց ցեղասպանության փաստը: New York Review of Books գրախոսական պարբերականի 2007 թվի մայիսի 10-ի համարում նա չափազանց բարձր գնահատական էր տվել Թաներ Աքչամի «Խայտառակ գործողություն. Հայոց ցեղասպանությունն ու թուրքական պատասխանատվության հարցը» գրքին: Իր հոդվածը նա վերնագրել էր «Զանգվածային սպանությունը, որ նրանք դեռեւս ժխտում են»:

Վերջերս հրատարակած «Իշխանություն, հավատ եւ երեւակայություն» խորագրով իր նոր գրքում Օրենը տասնյակ վկայակոչումներ է անում հայերի եւ Հայաստանի մասին, ներառելով երկար ու սարսռելի նկարագրություններ Հայոց ցեղասպանությունից առաջ եւ այդ ընթացքում կատարված զանգվածային սպանությունների: Ահա դրանցից ամենահատկանշականները:

«Օսմանյան բռնությունների եւ հայկական զայրույթի կուտակումներն ի վերջո պոռթկացին 1894-ի գարնանը, երբ թուրքական զորքերը ձեռնամուխ եղան ճնշելու տեղական մի ապստամբություն, բայց առաջ անցնելով գետնին հավասարեցրին ամբողջ գյուղեր եւ կոտորեցին ամբողջ բնակչությանը: Մոտ 200 հազար հայեր մահացան՝ բնակչության 20 տոկոսը, եւ մեկ միլիոն տներ թալանվեցին: «Նյու Յորք թայմսի» 1895-ի սեպտեմբերյան համարներից մեկը «Հայկական հոլոքոստ» որակեց կատարվածը, օգտագործելով այն բառը, որը հետագայում հոմանիշ էր դառնալու Genocide (ցեղասպանություն) բառին»:

Օրենը այնուհետեւ հաստատում է, որ ավելի քան մեկ դար առաջ հայերի հանդեպ գործադրված բռնություններն ու կոտորածները լրջորեն վնասել էին Թուրքիա-Մ. Նահանգներ հարաբերությունները, ինչպես այսօր են խանգարում ցեղասպանության ճանաչման հարցով առաջացած թունոտ քաղաքական մթնոլորտի հետեւանքով: Այդ մասին նա գրում է. «Թուրքիայի հետ բարեկամական հարաբերություններ պահպանելը այդուհանդերձ բարդ էր, որովհետեւ Մ. Նահանգների եւ Բարձր դռան (սուլթանի) միջեւ կամերը վաղուց էին մաշվել: Տարաձայնության հիմնական աղբյուրը քրիստոնյա հայերի նկատմամբ կիրառված բռնությունն էր: Թեպետ արդիականության շնչով ասպարեզ մտած երիտթուրքերի մի խումբ՝ մեծ մասը Ռոբերտ քոլեջի շրջանավարտներ, իշխանությունն իր ձեռքն էր վերցրել Ստամբուլում 1908 թվին եւ խոստացել հավասար իրավունքներ կայսրության բոլոր քաղաքացիներին, հայերի կոտորածները վերսկսվեցին մի տարի էլ չանցած: Հարավկենտրոնական Անատոլիայում թուրքական զորքերը մորթեցին նրանցից (հայերից) մոտ 30 հազարին»:

«Ամենասարսափելի ոճիրը մարդկության պատմության մեջ» խորագիրը կրող բաժնում Օրենը գրում է. «Առաջին զեկույցները, սկսած 1914 թվի դեկտեմբերից, պատմում էին Բիթլիսում (Արեւելյան Թուրքիա) հակաքրիստոնեական սպանդների եւ Էրզրումի փողոցներում հարյուրավոր հայերի կախաղան բարձրացնելու մասին: Քանից վաթսուն տարեկան հայ տղամարդկանց հավաքագրում էին հարկադիր աշխատանքի գումարտակներում կատարելու ճանապարհաշինական աշխատանքներ եւ պաշարներ մատակարարելու թուրքական բանակին: Հաջորդ ամիս Կովկասում ռուսական բանակից պարտություն կրելուց հետո թուրքական զորքերն իրենց նվաստացումը մի կերպ մեղմելու համար թալանեցին հայկական քաղաքներն ու կոտորեցին դրանց հայ աշխատավորներին: Վաղ գարնանը թուրք զինվորները պաշարեցին հայկական Վան քաղաքը՝ Արեւելյան Անատոլիայում եւ սկսեցին կիրառել զանգվածային անթիվ տեղահանություններից առաջինը: Կոտորածը հետո հասավ արեւմուտք՝ Ստամբուլ, որտեղ ապրիլի 24-ին անվտանգության զորքերը ձերբակալեցին եւ կախեցին մոտ 250 հայ ղեկավար անձնավորությունների, հրդեհեցին հայկական շրջանները: Ներքին գործերի նախարար Թալեաթ փաշան հայոց պատրիարքին տեղեկացրեց, որ «Թուրքիայում քրիստոնյաները տեղ չունեն» եւ խորհուրդ տվեց նրան եւ նրա հոտին «հեռանալ երկրից»:

Օրենը այնուհետեւ բացահայտում է պատմությունը նենգափոխելու Թուրքիայի փորձերը՝ նշելով. «Ժամանակակից դիտորդներից շատերը, համաձայնելով հանդերձ, որ կոտորածները որոշ առումով կապված էին պատերազմի հետ, այդուհանդերձ գտնում են, որ դրանք համաչափորեն ծրագրված եւ իրականացված ծրագիր էին ոչնչացնելու մի ամբողջ ժողովրդի: Ստվեր գցելով 25 տարի անց հրեաների հանդեպ նացիստների գործած ցեղասպանության վրա, թուրք զինվորներն իրոք հայկական գյուղերից բնակչությանը քշեցին դեպի սառուցյալ գետերը, հրկիզեցին նրանց եկեղեցիներում եւ բռնագաղթել տվեցին դեպի անապատները, որտեղ նրանք ծարավից մահացան... Ամռան վերջին, 800 հազար հայեր սպանվել էին եւ անթիվ-անհամար ուրիշներ բռնի մահմեդական դարձել»:

Զանգվածի սպանությունների վերաբերյալ բազմաթիվ ականատեսի վկայություններ մեջբերելուց հետո Օրանը եզրակացնում է. «Ընդհանուր առմամբ 1,5 միլիոն հայեր կոտորվեցին ցեղասպանության հետեւանքով, որը թուրք կառավարությունը երբեք չի ընդունել կամ թեկուզ զղջացել իրագործած լինելու համար»:

Թեեւ Մայքլ Օրենն իր այս գիրքը հրապարակել է մինչ Վաշինգտոնում դեսպան նշանակվելը, հուսանք, որ նրա հստակ դիրքորոշումը Հայոց ցեղասպանության հարցում կստիպի նրան ձեռնպահ մնալ իր նախորդների քայլերից, որոնք խայտառակ կերպով ընդդիմանում էին ԱՄՆ Կոնգրեսում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւի ընդունմանը:

Հայոց ցեղասպանության մասին ճշմարտությունը բարձրաձայնող ջատագովի նշանակումը Վաշինգտոնում որպես Իսրայելի նոր դեսպանի տեղի է ունենում այնպիսի ժամանակաշրջանում, երբ լուրջ տարակարծություններ կան Թուրքիայի եւ Իսրայելի միջեւ այս տարվա սկզբներին Գազայում սանձազերծված պատերազմի հետեւանքով: Այդ առթիվ հակասեմական արտահայտությունների եւ գործողությունների դրսեւորումներ տեղի ունեցան ամբողջ Թուրքիայում, որոնք ուղեկցվեցին նաեւ հակաիսրայելական ակնարկներով Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանի կողմից: Նրա վիրավորական խոսքերը՝ ուղղված Իսրայելի նախագահ Շիմոն Պերեսին Դավոսում (Շվեյցարիա), թշնամանք առաջացրին աշխարհի հրեաների հանդեպ:

Եվ չնայած Իսրայելը փորձեց մեղմել Էրդողանի վիրավորական խոսքերը, դրանք այնուամենայնիվ մնայուն հարված հասցրեցին իսրայելա-թուրքական հարաբերություններին:

Իսրայելում Թուրքիայի հանդեպ նվազ կարեկից կառավարության եւ Վաշինգտոնում Հայոց ցեղասպանության փաստի ջատագով նոր դեսպանի զուգակցումը գուցե դյուրացնի Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ առկախ մնացած բանաձեւի անցկացումը Կոնգրեսով:

Թարգմ. Հ. Ծ.

Պաշտոնափոխություններ Ֆրանսիայի կառավարությունում

Նախագահ Նիկոլա Սարկոզին փոխել է երկրի կառավարության մի շարք անդամների: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ աշխատանքի եւ սոցիալական քաղաքականության նախարար Բրիս Հորտֆյոն նշանակվել է ներքգործնախարար: Արդեն նախկին ներքգործնախարար Միշել Ալիո Մարին դարձել է արդարադատության նախարար, այդ պաշտոնում փոխարինելով Ռաշիդա Դատիին:

Մարդու իրավունքների նախկին նախարար Ռամա Յադեն նշանակվել է սպորտի նախարար:

Պիեռ Լելուշը նշանակվել է եվրոպական գործերի նախարար, փոխարինելով Բրյունո Լը Մերին, որը դարձել է գյուղատնտեսության նախարար, փոխարինելով Միշել Բառնյեին:

Քրիստիան Էստրոզին նշանակվել է արդյունաբերության նախարար, փոխարինելով Լյուկ Շատելին, որը դարձել է կրթության նախարար:

Պաշտպանության նախարար Բեռնար Կուշները, ֆինանսների նախարար Քրիստին Լագարդը եւ պաշտպանության նախարար Էրվե Մորենը պահպանել են իրենց պաշտոնները:

Ֆրանսպրեսի տվյալներով, նոր կառավարությունում մշակույթի նախարարի պաշտոնը կզբաղեցնի նախկին նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի զարմիկ, 61-ամյա Ֆրեդերիկ Միտերանը, որը գրող է եւ հայտնի հեռուստահաղորդավար:

Կառավարության կազմում կատարված փոփոխությունները 2009-ի հունիսին Եվրոխորհրդարանի ընտրություններում Ֆրանսիայի նախագահական UMP (Ժողովրդական շարժման միություն) կուսակցության հաղթանակի արտահայտությունն են:

ՀԵՏԸՆՏՐԱԿԱՆ

Իրանում նախագահության թեկնածուներից մեկն այլեւս չի բողոքում

Ձերբակալվել են Մուսավիի թերթի աշխատակիցները

Հունիսի 12-ի նախագահական ընտրություններում պարտություն կրած երեք թեկնածուներից մեկը՝ Իսլամական հեղափոխության պահապանների կորպուսի նախկին հրամանատար Մոհսեն Ռեզային, այլեւս չի վիճարկում ընտրությունների արդյունքների արդարացիությունը: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանսպրես գործակալությունը:

Թեկնածուի խոսքերով, Իրանում ստեղծված սոցիալ-քաղաքական վտանգավոր իրադրության հաղթահարումն ավելի կարեւոր է, քան ընտրությունները:

Պաշտոնական տվյալներով, ընտրություններում Ահմադինեժադը ստացել է քվեների 62,5 տոկոսը, նախկին վարչապետ Միր Հոսեյն Մուսավին՝ 33,8 տոկոս, խորհրդարանի նախկին նախագահ Մեհդի Քարուբին եւ Մոհսեն Ռեզային՝ էլ ավելի քիչ:

Ընտրություններից հետո ընդդիմության կողմնակիցները բողոքի զանգվածային ցույցերով պահանջում էին քվեների վերահաշվարկ: Պաշտոնական տվյալներով, ոստիկանության եւ ցուցարարների բախումների հետեւանքով զոհվել է 17 մարդ, ոչ պաշտոնական տվյալներով՝ 150: Մեծ Բրիտանիան Թեհրանից արդեն դուրս է բերել իր դեսպանատան աշխատակիցների հարազատներին: Իտալիան իր քաղաքացիներին հորդորում է չմեկնել Իրան:

Ֆրանսպրես գործակալությունը հաղորդում է, որ Թեհրանում ձերբակալվել են նախարարության թեկնածու Մուսավիի Kalameh Sabz թերթի 25 աշխատակիցներ, որոնցից 5-6 հոգին վարչական աշխատողներ են: 5-ին մեկ օր անց ազատ են արձակել, բայց 20 հոգի դեռ մնում է բանտում: Մուսավին այդ թերթը հիմնադրել էր նախագահական ընտրություններից առաջ, բայց հետընտրական բողոքի ցույցերի եւ անկարգությունների պատրվակով իշխանությունները փակել էին այն:

Ինչ վերաբերում է Մահմուդ Ահմադինեժադի պաշտոնակալման եւ երկրի նոր կառավարության ներկայացման արարողություններին, դրանք տեղի կունենան հուլիսի 26-ից մինչեւ օգոստոսի 19:

Կիմ Չոն Իրի որդին՝ ԿԺԴՀ պետանվտանգության ծառայության ղեկավար

ԿԺԴՀ առաջնորդ Կիմ Չոն Իրը իր կրտսեր որդի Կիմ Չոն Ունին նշանակել է երկրի պետանվտանգության ծառայության ղեկավար: Այդ ծառայությունը ենթարկվում է անմիջականորեն պետության ղեկավարին եւ կատարում միաժամանակ գաղտնի ոստիկանության ու արտաքին հետախուզության պարտականություններ: Այդ մասին հաղորդում է Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը՝ վկայակոչելով հարավկորեական «Տոնգ Իլբո» թերթի տեղեկությունները:

Թերթի տվյալներով, նշանակումը տեղի է ունեցել դեռ 2009-ի մարտին, բայց նոր է հայտնի դարձել ԿԺԴՀ-ի փակ բնույթի պատճառով:

Ավելի վաղ Հարավային Կորեայի հետախուզությունը հաղորդել էր, որ Կիմ Չոն Իրը Կիմ Չոն Ունին պաշտոնապես ներկայացրել է որպես իրավահաջորդի, եւ որ ԿԺԴՀ-ում արդեն սկսել են նոր առաջնորդին նվիրվածություն արտահայտելու արարողություններ:

Հարավկորեական թերթի տվյալներով, ԿԺԴՀ պետանվտանգության ծառայության ղեկավարի պաշտոնում Կիմ Չոն Ունի նշանակումը կոչված է երկրում ապահովելու սահուն իշխանափոխություն: Ինչ վերաբերում է Հարավային Կորեայի հետախուզությանը, դրա աղբյուրները առայժմ չեն հավաստել Կիմ Չոն Ունի նշանակումը:

Նշանակման վերաբերյալ առաջին լուրերը հայտնվել էին 2009-ի հունվարին: Սպասվում էր, որ նա կդառնա ԿԺԴՀ խորհրդարանի պատգամավոր, բայց մարտին կայացած ընտրություններում նա պատգամավորական տեղ չէր ստացել:

Ավելի ուշ լուրեր էին հայտնվել, թե Կիմ Չոն Ունը նշանակվելու է Պաշտպանության պետական կոմիտեի հրահանգիչ: Դա ԿԺԴՀ բարձրագույն պետական մարմինն է, որի ղեկավարը Կիմ Չոն Իրն է:

Վերջինս 2008-ի ամռանը, ըստ երեւույթին, կաթված է ունեցել, բայց նրա առողջական վիճակի վերաբերյալ հավաստի տեղեկություններ չկան:

AZG NEW 6.QXD 6/24/2009 10:34 PM Page 1

Հայ արհեստավորների գեղարվեստական աշխատանքների ցուցահանդես Իրանում

Ներկայիս Իրանի տարածքում կառուցված հնագույն քրիստոնեական եկեղեցին համարվում է Մակու քաղաքից հարավ գտնվող Ղարա Քիլիսա (Սեւ եկեղեցի) եկեղեցին, որը կառուցել է մեր թվարկության 68 թվականին սուրբ Թադեւոս առաքյալը, երբ նա Հայաստանում Քրիստոսի ուսմունքը տարածելու նպատակով այցից հետո վերադառնում էր: Եկեղեցին 2008 թվականին ի թիվս Իրանի այլ 9 մշակութային հուշարձանների, ներառվել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային

ժառանգության պահպանության ցուցակում:

Իրանի հայոց համայնքի համար մեծ կարեւորություն ունեցող Ղարա Քիլիսա եկեղեցում, որը գտնվում է իրանյան Ադրբեջանում, հունիսի 22-26-ը ցուցադրվելու են հայ արհեստավորների գեղարվեստական աշխատանքները՝ եկեղեցական թեմաներով: Ցուցահանդեսի կազմակերպիչը Իրանի Արեւելյան-Ադրբեջան շրջանի մշակութային ժառանգության, արհեստի եւ զբոսաշրջության գրասենյակն է:

Ն. Պ.

Ցուցահանդես Ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանի կայքէջում

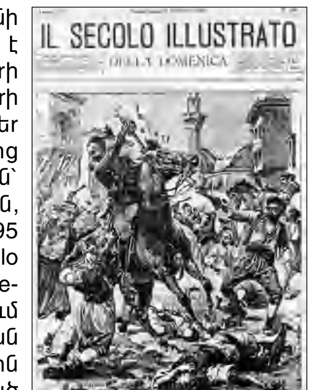

Ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանի պաշտոնական կայքէջում ցուցահանդես է բացվել: Ցուցադրվող նյութը ամսագրերի կազմերն են: Եվրոպական մի քանի երկրների այն ամսագրերի կազմերը, որոնք տարբեր տարիների նվիրվել են Հայոց ցեղասպանությանը: Ցուցանմուշները 39 են՝ անգլերեն, ֆրանսերեն, իտալերեն, ռուսերեն, հայերեն: Ամենահին ցուցանմուշը՝ 1895 թվականին տպագրված իտալական Il Secolo Illustrato ամսագրի կազմն է: http://genocide-useum.am/eng/online–exhibition–5.php կայքում հնարավոր կլինի տեսնել նաեւ ֆրանսիական Le Musee De Sires 1896 թվականին տպագրված, 1909 թվականին տպագրված ամերիկյան Oakland Tribune, 1915-1916 թվականների National Geographic magazine, բրազիլական Leituras da Historia եւ այլ ամսագրերի կազմերը, որոնք անդրադառնում են Թուրքիայում իրականացված Հայոց ցեղասպանությանը:

Ն.Պ.

Եզրափակվեց «Գերմանիայի շաբաթների» հերթական փուլը

Այսօր եզրափակվեց դեռ տարեսկզբից մեկնարկած «Գերմանիայի շաբաթներ» մշակութային ծրագրի եւս մեկ փուլ՝ Արամ Խաչատրյան համերգասրահում կայացած Berlin Comedian Harmonists խմբի համերգով, որի ընթացքում հանդիսատեսն ունկնդրեց նախորդ դարի 30-ականների գերմանական երգերը: Խմբի վեց երաժիշտ-ներկայացուցիչները՝ Հոլգեռ Օֆֆը, Ռալֆ Շթայնհագենը, Օլաֆ Դրաուշկեն, Ֆիլիպ Զայբերտը, Վոլֆգանգ Հյոլտցելը եւ Հորսթ Մարի Մերցը որպես Berlin Comedian Harmonists ճանաչում են ձեռք բերել 1970-ականներին եւ ոչ միայն Գերմանիայում, այլեւ եվրոպական մյուս երկրներում: Նրանց կատարումներն արժանացել են նաեւ հայ ունկնդրի հավանությանը:

Տարեսկզբից Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանատունը Հայաստանի մշակույթի նախարարության աջակցությամբ անց էր կացնում «Գերմանիայի շաբաթներ» մշակութային միջոցառումը, որը ընդգրկում էր նաեւ երկրի մարզերն ու ներառում համերգներ, ցուցահանդեսներ, գրքերի շնորհանդեսներ, հանդիպումներ

գերմանացի ստեղծագործողների ու գիտնականների հետ:

Ն. Պ.

Գագիկ Գյուրջյանն այլեւս մշակույթի փոխնախարար չէ

Երեկ ՀՀ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի որոշմամբ՝ Գագիկ Գյուրջյանն ազատվել է ՀՀ մշակույթի նախարարի տեղակալի պաշտոնից: «Ազգը» զրուցեց որոն Գյուրջյանի հետ եւ փորձեց ճշտել, թե ի՞նչը կարող էր պատճառ լինել զբաղեցրած պաշտոնից ազատման. «Պարզապես նախարարի վարած քաղաքականությունը եւ իմ տեսակետները մասնագիտական հարցերի վերաբերյալ, չեն համընկնում, հետեւաբար գործել է սահմանված կարգը՝ եթե տեսակետները չեն համընկնում, մեկը պետք է հրաժարական տա: Քանի որ նախարարի պաշտոնը քաղաքական է եւ ինքն ավելի ամուր է իր դիրքերում, նշանակում է, որ ես պետք է ազատվեի: Կարող էր լինել իմ նախաձեռնությունը, բայց ավելի վաղ եղավ այս եւ դա էական չէ: Ինձ անգամ տեղյակ էլ չեն պահել այդ մասին եւ ուրիշ որեւէ անձնական, քաղաքական խնդիր, կամ բարդ կուսակցական խնդիր բացառում եմ: Կարծում եմ, որ պետք է միայն լինի զուտ մասնագիտական հենքի վրա: Վերջին տարիներին աշխատանքի բաժանումը նախարարն է անում իր տեղակալների միջեւ եւ հուշարձանների պահպանությունը, վերականգնման աշխատանքները որոշեց անել հանձնաժողովներով եւ ոչ թե մասնագիտական կազմակերպություններով, եւ հենց դրանք են, որ հիմք հանդիսացան անհամապատասխանության՝ մասնագիտական հարցերի շուրջը» պարզաբանեց Գագիկ Գյուրջյանը, որը շուտով նոր պաշտոն կստանձնի:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Առաջին դերը կինոյում ոգեւորել է Աբրահամին

Իսկ ռինգում հունիսի 27-ին նա 10-րդ անգամ կպաշտպանի աշխարհի չեմպիոնի իր տիտղոսը

«Առանց դերասանական տաղանդի, լավ բռնցքամարտիկ չես կարող լինել», ասում է Արթուր Աբրահամը, ով գերմանացի լեգենդար բռնցքամարտիկ Մաքս Շմելինգի մասին պատմող՝ ռեժիսոր Ուվե Բոլլի 2 ժամանոց ֆիլմում իր դերասանական կարիերան է սկսում:

«Եթե մի անգամ էլ ֆիլմում նկարահանվելու հետաքրքրական առա-

ջարկ ստանամ, չեմ մերժի: Նկարահանումն ինձ անասելի հաճույք պատճառեց: Միայն մի քիչ հոգնեցնող էր նկարահանման երկար ժամանակահատվածը՝ 7 ժամ, որոշ տեսարաններ կային, որ մինչեւ 10 անգամ են նկարել», խոստովանել է Աբրահամն՝ իր դերասանական առաջնախաղի մասին պատմելով:

Աբրահամը չի թաքցրել, որ մեծ պատիվ է համարում լեգենդար բռնցքամարտիկի մասին պատմող ֆիլմում իրեն դեր վստահելու համար: «Ո՞վ էր Շմելինգը: 100 հազարավոր մարդկանց նա էր արենա բերում: Նա հրեա շատ երեխաների է փրկել նացիներից, բացառիկ մարդ, բացառիկ բռնցքամարտիկ է եղել: Դժբախտաբար Շմելինգին անձամբ չեմ ճանաչել: Երբ 2005-ի փետրվարին 99 տարեկանում նա վախճանվեց, ես դեռ անուն չունեի: Իսկ նրան ճանաչեցի՝ կարդալով ինքնակենսագրականը», «Բեռլիներ մորգենփոստին» ասել է Աբրահամը:

Մաքս Շմելինգի դերը կատարում է գերմանացի հայտնի բռնցքամարտիկ Հենրի Մասքեն: Աբրահամը ֆիլմում մարմնավորում է Շմելինգի վերջին մրցակցի՝ համբուրգցի Ռիխարդ Ֆոգտի դերը: «Սնահավատ եմ՝ ուզում էի այն բռնցքամարտիկի դերը կատարել, ով չի պարտվում: Ֆոգտին կարող եմ մարմնավորել՝ նա 1936-ի օլիմպիադայում արծաթ է շահել, կիսածանրքաշայինների Գերմանիայի չեմպիոն է եղել: Մրցապայքարը տեղի է ունեցել 1948-ին Բեռլինում, սակայն մեր նկարահանումները Զագրեբում են արվել»:

«Դերասանական արվեստն ու բռնցքամարտը նման են իրար. երկուսն էլ կարգապահություն, ճշտապահություն եւ շատ վարժանք են պահանջում», ասում է Աբրահամը՝ երկու մասնագիտությունների միջեւ մի տարբերություն շեշտելով՝ դերասանի սխալը կարելի է ուղղել, բռնցքամարտում մի վայրկյանում բանը բանից անցած կարող է լինել:

Մինչ Աբրահամի դերասանական տաղանդը գեղարվեստական ֆիլմում գնահատելը, շաբաթ օրը՝ հունիսի 27-ին 29-ամյա բեռլինաբնակ մեր հայրենակցին կտեսնենք ռինգում, ուր 10-րդ անգամ կպաշտպանի կիսամիջին քաշային կարգում IBF-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի իր վարկանիշը: Արթուր արքան Բեռլինի Մաքս Շմելինգ սրահում ուժերը կչափի Համբուրգում բնակվող թուրք բռնցքամարտիկ Մահիր Օրալի հետ: «Սա առանձնահատուկ մրցամարտ է, քանի որ անցկացվելու է իմ հարազատ Բեռլինում, Մաքս Շմելինգ սրահում, որից լավ հիշողություններ են մնացել», ասել է Աբրահամը:

Մրցամարտը կյանքի ընձեռած հնարավորություն է, որ 29-ամյա Մահիր Օրալը դժվար թե բաց թողնի: Համբուրգցի թուրքը 28 մրցամարտից 25-ը պսակել է հաղթանակով, որից 10-ը՝ նոկաուտով, գրանցել 2 ոչ-ոքի, 1 պարտություն: Պրոֆեսիոնալներն ասում են, թե Օրալը ֆիզիկապես ուժեղ է, եւ Աբրահամի համար հեշտ չի լինելու արագ հաղթանակ քաղել: Արթուր Աբրահամ-Մահիր Օրալ մրցապայքարը ուղիղ եթերում կցուցադրի գերմանական առաջին ալիքը՝ ARD-ն, տեղական ժամանակով ժամը 22.25-ին:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ցուցակ ներառելու է ներկայացվել մշակութային ու բնական 27 օբյեկտ

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային ժառանգության հանձնաժողովի նիստը, որ կկայանա կազմակերպության 33-րդ համագումարի շրջանակներում, լինելու է նախ հաշվետու, ապա լրացնող: Հանձնաժողովի խորհրդի 21 անդամներին ներկայացվելու են վերջին 10 տարիներին հանձնաժողովի արձանագրած հաջողությունները ու ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային ժառանգության ցուցակում ներառված օբյեկտների պահպանվածության մասին: Երկու թեմաների առնչությամբ Իսպանիայի Սեւիլիա քաղաքում հունիսի 22-ին մեկնարկած համագումարում ներկայացվելու է 177 զեկույց: 27 հուշարան էլ ներկայացվել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ցուցակ ներառվելու համար, ինչը նշանակում է, որ չպակասող բարբարոսական վերաբերմունքից եւ ուշադրության պակասից զերծ կմնան ոչնչանալու եւ վնասվելու հեռանկարից: ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի 33-րդ համագումարի պաշտոնական բացման արարողության ժամանակ կարեւորվել է կազմակերպության պահպանությանը տրվող օբյեկտները հավասարակշիռ կերպով ներառել ցուցակ ոչ միայն կոնվենցիան վավերացրած բոլոր երկրների ներառման, այլեւ մշակութային եւ բնական հուշարձանների հավասարաչափ ներառման տեսանկյունից:

Նիստում, ինչպես ասված է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի մամլո հաղորդագրությունում, ընդգծվել է 1972 թվականին կազմակերպության հռչակած Համաշխարհային ժառանգության պահպանության մասին կոնվենցիային հնարավորինս մեծ թվով երկրների միանալը: Ներկայում կոնվենցիան վավերացրել է 186 երկիր, շուտով այդ երկրների թիվը կավելանա եւս մեկով: Կազմակերպությունը մտադիր է կոնվենցիայի հռչակման 40-ամյակը նշել փաստաթղթի համընդհանուր վավերացմամբ:

Ն. Պ.

Հայ շախմատիստներն առջեւում են ֆրանսիացիների հետ մրցամարտում

Երեկ Փարիզում մեկնարկեց արագ շախմատի Հայաստան-Ֆրանսիա մրցամարտը: Շախմատային այս յուրօրինակ մրցախաղի կազմակերպիչը ֆրանսիական «Մոդելիեր» ընկերությունն է, որի նախագահը Վարդան Գաբրիելյանն է: Մրցախաղն անցկացվում է երկու երկրների շախմատի ֆեդերացիաների օժանդակությամբ:

Հայաստանի հավաքականի կազմում մրցամարտին մասնակցում են Դրեզդենի շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայի չեմպիոններ Լեւոն Արոնյանը, Վլադիմիր Հակոբյանը, Գաբրիել Սարգսյանը եւ Տիգրան Պետրոսյանը: Ֆրանսիական թիմից հանդես են գալիս Մաքսիմ Վաշիե-Լագրավը, Լորան Ֆրեսինեն, Ժոել Լոթյեն եւ Քրիստիան Բաուերը:

Մրցակարգի համաձայն, երկու օրում կանցկացվի 8 տուր: Թիմերից յուրաքանչյուր շախմատիստ երկու անգամ՝ սեւ եւ սպիտակ խաղաքարերով կմրցի մյուս չորս մրցակիցների հետ: Կողմերից յուրաքանչյուրին պարտիայի համար տրվում է 15 րոպե ժամանակ գումարած 10 վրկ կատարած ամեն մի քայլի համար:

Հայ շախմատիստները հաջող սկսեցին մրցավեճը: Առաջին տուրում նրանք մեծ առավելության հասան՝ հաղթելով 3-1 հաշվով: Մեր թիմին հաղթական միավորներ պարգեւեցին Վլադիմիր Հակոբյանն ու Տիգրան Պետրոսյանը: Հակոբյանը սեւերով պարտության մատնեց Ժոել Լոթյեին, Պետրոսյանը նույն գույնի խաղաքարերով հաղթեց Լորեն Ֆրեսինեին: Սարգսյան-Բաուեր, Արոնյան-Լագրավ պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի:

2-րդ տուրի ելքը վճռեց Տիգրան Պետրոսյանի եւ Մաքսիմ Լագրավի մրցավեճը, որում հայ շախմատիստը պարտվեց: Լոթյե-Արոնյան, Ֆրեսինե-Սարգսյան, Հակոբյան-Բաուեր պարտիաներում մրցակիցները հաշտություն կնքեցին: Հաղթելով 2,5-1,5 հաշվով, Ֆրանսիայի հավաքականը հավասարեցրեց ընդհանուր հաշիվը՝ 1-1, թեեւ ընդհանուր միավորների քանակով Հայաստանի ընտրանու արդյունքը գերազանցում էր մրցակցին:

3-րդ տուրում հավասարակշռությունը չխախտվեց: Բոլոր չորս պարտիաներն էլ ավարտվեցին ոչ-ոքի: Հաշտություն կնքեցին Պետրոսյանն ու Լոթյեն, Բաուերն ու Արոնյանը, Լագրավն ու Սարգսյանը, Հակոբյանն ու Ֆրեսինեն: Այնպես որ, առաջին օրվա հաղթողին պետք է որոշեր 4-րդ տուրը, որում Պետրոսյանը մրցում էր Բաուերի, Սարգսյանը՝ Լոթյեի, Արոնյանը՝ Ֆրեսինեի հետ, իսկ Հակոբյանի մրցակիցը Լագրավն էր:

Մերոնք հաղթեցին 3-1 հաշվով: Թիմի հաջողությունը ապահովեցին Պետրոսյանի եւ Արոնյանի տարած հաղթանակները: Այսպիսով, 4 տուրից հետո ՀՀ հավաքականը հաղթում է 2.5-1.5 հաշվով, իսկ վաստակած ընդհանուր միավորներով առջեւում եւս մեր ընտրանին է (9.5-6.5):

Նադալի բացակայությունը Ֆեդերերին հաղթելու հնարավորություն է ընձեռել

Մեկնարկել է թենիսի «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի շարքի ամենահին՝ Ուիմբլդոնի մրցաշարը: Այն այս տարի անցկացվում է 122-րդ անգամ: Առաջին մրցաշարը կայացել է հեռավոր 1877-ին:

Վնասվածքի պատճառով մրցաշարին չի մասնակցում Ուիմբլդոնի գործող չեմպիոն Ռաֆայել Նադալը, որը վերջին տարիներին Ռոջեր Ֆեդերերի գլխավոր հակառակորդն է բոլոր խոշոր մրցաշարերում: Նշենք, որ այս տարի Նադալը հաղթող էր ճանաչվել «Մեծ սաղավարտի» առաջին մրցաշարում՝ Ավստրալիայի բաց առաջնությունում, իսկ Ֆեդերերը նվաճել էր «Ռոլան Գարոսի» հաղթողի կոչումը: Նադալի բացակայության պայմաններում Ֆեդերերը Ուիմբլդոնում գլխավոր մրցանակին արժանանալու հիմնական հավակնորդն է: Ուստի պատահական չէ, որ բուքմեյքերները նրա հաղթանակի համար ամենացածր գործակիցն են սահմանել՝ 1,8: Եթե Ֆեդերերին հաջողվի հաղթող ճանաչվել Ուիմբլդոնում, ապա Բյոռն Բորգից եւ Ռաֆայել Նադալից հետո կդառնա 3-րդ թենիսիստը, որը մեկ մրցաշրջանում ուժեղագույնը կճանաչվի «Ռոլան Գարոսում» եւ Ուիմբլդոնում: Բացի այդ, Ֆեդերերը կգլխավորի թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակը:

Մասնագետները Ֆեդերերի գլխավոր հակառակորդ են համարում շոտլանդացի Էնդի Մարեյին, որի հաղթանակի համար բուքմեյքերները սահմանել են 3,8 գործակից: Անգլիացիները հույս ունեն, որ բրիտանացի թենիսիստին կհաջողվի 1936-ից հետո առաջին անգամ գլխավոր մրցանակը պահել հայրենիքում: Հաղթողի հնարավոր հավակնորդների թվում նշվում են նաեւ Նովակ Ջոկովիչը (15 գործակից), Խուան Մարտին դել Պոտրոն (30), Էնդի Ռոդիկը (30), Ռոբին Սոդերլինգը (100):

Կանանց մրցաշարում հաղթողի գլխավոր հավակնորդ է համարվում Դինարա Սաֆինան: «Մեծ սաղավարտի» մրցումների վերջին հինգ մրցաշարերում Դինարան 3 անգամ հասել է մինչեւ եզրափակիչ, սակայն նրան դեռ չի հաջողվել հաղթել: Ուստի բուքմեյքերների մոտ հաղթողի գլխավոր հավակնորդ է Մարիա Շարապովան, որը 5 տարի առաջ՝ 17 տարեկանում Ուիմբլդոնում ուժեղագույնն էր ճանաչվել, իսկ այժմ լավ մարզավիճակում է: Նրանց գլխավոր հակառակորդներն են Ուիլյամս քույրերը, որոնցից ավագը՝ Վինուսը Ուիմբլդոնի գործող չեմպիոնուհին է: Վերջին 9 տարիներին Վինուսը 7 անգամ հանդես է եկել Ուիմբլդոնի մրցաշարի եզրափակիչում: Նշենք, որ նախորդ տարվա համեմատ Ուիմբլդոնի մրցաշարի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամն աճել է 1,2 մլն դոլարով եւ կազմում է 18,4 մլն դոլար:

Մեկնարկում ոչ մի անակնկալ չգրանցվեց: Ուժեղագույնները հաջողությամբ հաղթահարեցին առաջին փուլի արգելքը: Նշենք, որ մրցաշարի կազմկոմիտեն հատուկ հանձնախումբ է ստեղծել, որը պետք է հետաքննի կասկածելի թվացող արդյունքները: Առաջին նման դեպքն արդեն գրանցվել է: Բուքմեյքերական գրասենյակներում ավստրիացի Յուրգեն Մելցերի հաղթանակի համար մի քանի խոշոր խաղադրույք էր կատարվել: Ավստրիացին երեք խաղափուլում հաղթել էր ամերիկացի Ուեյն Օդեսնիկին (6-1, 6-4, 6-2): Բնականաբար, թենիսիստները ժխտում են իրենց միջեւ որեւէ պայմանավորվածության կայացումը:

Սանտա Կրուսը տեղափոխվեց «Մանչեսթր Սիթի»

«Մանչեսթր Սիթին» 21,2 մլն եվրոյով գնել է «Բլեքբյոռնի» հարձակվող Ռոկե Սանտա Կրուսին: Այսպիսով, պարագվայցի ֆուտբոլիստը կրկին հանդես կգա իր նախկին մարզիչ Մարկ Հյուզի գլխավորությամբ: Մյունխենի «Բավարիայի» նախկին ֆուտբոլիստը 4 տարվա պայմանագիր է կնքել ակումբի հետ: Նոր մրցաշրջանի շեմին «Մանչեսթր Սիթին» արդեն երկրորդ նորեկին է ընդգրկում իր շարքերը: Մինչ այդ թիմ էր հրավիրվել Անգլիայի հավաքականի կիսապաշտպան Գարեթ Բարին:

Սանտա Կրուսը 2007-ին «Բավարիայից» տեղափոխվել էր «Բլեքբյոռն», որը մարզում էր Մարկ Հյուզը: «Բավարիայի» կազմում Սանտա Կրուսը դարձել էր Գերմանիայի եռակի չեմպիոն ու կրկնակի գավաթակիր, չեմպիոնների լիգայի հաղթող: «Բլեքբյոռնում» հանդես գալու առաջին տարում նա աչքի էր ընկել արդյունավետ խաղով՝ խփելով 19 գոլ:

«Ուրախ ենք, որ Սանտա Կրուսը միացել է մեզ: Թիմին հենց նրա նման ֆուտբոլիստ էր անհրաժեշտ: Նա հիանալի է խաղում գլխով, ֆիզիկապես ամրակազմ է եւ կարող է օգտակար լինել մեզ համար», նշել է գլխավոր մարզիչ Մարկ Հյուզը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Մետալուրգում» Մխիթարյանն իրեն արդարացնում է

Հենրիխ Մխիթարյանը կրկին աչքի ընկավ արդյունավետ խաղով: Ավստրիայում Սլովակիայի Տրնավա քաղաքի «Սպարտակի» հետ ընկերական խաղի 43-րդ րոպեին նա վերականգնեց հավասարակշռությունը, որը խախտվել էր 11-րդ րոպեին Խրուշկայի հարվածից հետո: Ի դեպ, նա եզրափակեց Արարատ Առաքելյանի փոխանցումը: Այդ խաղում «Մետալուրգը» հաղթեց 3-2 հաշվով: Երկու հայ ֆուտբոլիստներն էլ թիմի մեկնարկային կազմում էին: Առաքելյանը փոխարինվեց ընդմիջմանը, իսկ Մխիթարյանը՝ 52-րդ րոպեին: Հաջորդ հանդիպումը «Մետալուրգը» կանցկացնի հունիսի 27-ին ՌԴ չեմպիոն «Ռուբինի» հետ:

«Մետալուրգը» շուտով կներգրավվի Եվրոպայի լիգայի խաղարկությունում, որտեղ պայքարը կսկսի որակավորման երկրորդ փուլից: Թիմի մրցակիցը կլինի ՄՏԶ-ՌԻՊՕ (Բելառուս)-«Սուտիեսկա» (Չեռնոգորիա) զույգի հաղթողը: Առաջին խաղը «Մետալուրգը» կանցկացնի սեփական հարկի տակ:

Անգլիացիները Բրազիլիայում նոր Ռոնալդու են հայտնաբերել

Անգլիական «Մանչեսթր Յունայթեդի» ղեկավարությունը սկսել է բանակցությունները բրազիլական «Գրեմիոյի» հետ 18-ամյա հարձակողական ոճի կիսապաշտպան Դուգլաս Կոստայի հարցով: Մասնագետները վերջինիս համարում են նոր Քրիստիանու Ռոնալդու: Անգլիական ակումբը վաղուց էր հետեւում այդ ֆուտբոլիստի ելույթներին, սակայն բրազիլական թիմի ղեկավարությունը հրաժարվում էր նստել բանակցությունների սեղանի շուրջը: Թեեւ ֆուտբոլիստով հետաքրքրվում են մի քանի ակումբներ, այդ թվում Մադրիդի «Ռեալը», սակայն Ալեքս Ֆերգյուսոնը վստահ է, որ Դուգլաս Կոստան հանդես է գալու իր գլխավորությամբ: Պայմանագրի համաձայն, Կոստայի տրանսֆերային արժեքը 21 մլն ֆունտ ստեռլինգ է:

Ֆուտբոլիստի գործակալը հայտարարել է, որ առայժմ ոչ պաշտոնական զրույցներ են եղել «Մանչեսթր Յունայթեդի» ղեկավարության հետ: Նրա կարծիքով, անգլիական ակումբը շատ հարմար է Կոստայի համար:

Լենոքս Լյուիսն ընդգրկվեց փառքի սրահում

Գերծանր քաշային կարգի աշխարհի նախկին բացարձակ չեմպիոն Լենոքս Լյուիսն ընդգրկվել է բռնցքամարտի փառքի միջազգային սրահում: Հանդիսավոր արարողությունը կայացել է ամերիկյան Կանաստոտա քաղաքում:

«Մեր մարզաձեւը սովորաբար համարում են կոպիտ եւ դաժան: Ես այն համարում եմ արվեստ, կախարդական պար: Մտապես ձգտել եմ արդարացնել մարզաձեւի նման բնութագրումը, որպեսզի մարդիկ ընկալեն, թե ինչ եմ արել բռնցքամարտի համար: Սկզբում ես ոչինչ չէի հասկանում բռնցքամարտում: Մարդիկ մեր տուն էին գալիս հեռուստացույցով մենամարտեր դիտելու: Մայրս շատ էր ոգեւորվում: Եվ ոչ-ոքի մտքով անգամ չէր կարող անցնել, որ 14-ամյա պատանին երբեւէ կհայտնվի ռինգում: Ինձ համար մեծ պատիվ է փառքի սրահում հայտնվելը», նշել է 43-ամյա Լենոքս Լյուիսը:

1988-ին Լյուիսը հաղթող ճանաչվեց օլիմպիական խաղերում եւ հաջորդ տարի ընդգրկվեց պրոֆեսիոնալների շարքերը: Արդեն 1992-ին նա նվաճեց գերծանրքաշային կարգի WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի թափուր տիտղոսը՝ նոկաուտի ենթարկելով Դոնովան Ռադոկին: 1997-ին նա ռեւանշի հասավ պրոֆեսիոնալ ռինգում իրեն առաջինը պարտության մատնած Օլիվեր Մակոլի նկատմամբ: 1999-ին նա միավորեց WBC-ի, WBA-ի եւ IBF-ի վարկածներով աշխարհի չեմպիոնների տիտղոսները՝ հաղթելով Էվանդեր Հոլիֆիլդին: 2001-ին նա ռեւանշի հասավ Հասիմ Ռահմանի նկատմամբ, որից 2-րդ պարտությունն էր կրել: Հաջորդ տարի Լյուիսը նոկաուտի ենթարկեց փառաբանված Մայք Թայսոնին, իսկ երբ հաղթեց նաեւ ուկրաինացի Վիտալի Կլիչկոյին, հեռացավ ռինգից:

Օլիմպիական խաղերը եկամտաբեր են

2008-ի ամառային օլիմպիական խաղերից Պեկինը 146 մլն դոլարի եկամուտ է ստացել: Եկամտի մեծ մասը ստացվել է հովանավորների ներդրումներից, մրցումների տոմսերի վաճառքից եւ խաղերի հեռարձակման իրավունքի վաճառքից: Սովորաբար օլիմպիադայի կազմակերպիչները մեծ եկամուտներ են ստանում: Օրինակ, 2004-ին Աթենքում կայացած օլիմպիադայից 155 մլն դոլարի եկամուտ էր ստացվել:

Առաջին դափնեկիրը Հեյնսոնն է

ԱՄՆ-ի բասկետբոլի ազգային ընկերակցությունն այս տարվանից Ջակ Դեյլիի անվան մրցանակ է սահմանել, որն այսուհետ ամեն տարի կշնորհվի նախկին կամ գործող մարզիչներից նրան, ով մեծ ծառայություններ ունի սպորտի զարգացման գործում եւ մարզչական գործունեության ընթացքում:

Մրցանակի առաջին դափնեկիրը «Բոստոն Սելթիկսի» լեգենդար բասկետբոլիստ եւ մարզիչ Թոմի Հեյնսոնն է, որի գլխավորությամբ թիմը 1974-ին եւ 1976-ին նվաճել է չեմպիոնի տիտղոսը: Որպես բասկետբոլիստ Հեյնսոնը 8 անգամ նվաճել է չեմպիոնի կոչումը, 6 անգամ մասնակցել է բոլոր «աստղերի» մրցախաղերին: 1957-ին նա ճանաչվել է առաջնության լավագույն նորեկ, իսկ 1973-ին՝ տարվա լավագույն մարզիչ:

«Անչափ ուրախ ու երջանիկ եմ: Ջակ Դեյլին այնպիսի անձնավորություն եւ մարզիչ էր, որին բոլորն էին հարգում: Ուստի նրա անվան մրցանակին արժանանալը մեծ պատիվ է ինձ համար», նշել է Հեյնսոնը:

էջը պատրաստեց **ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ**

Շարմազանովը համամիտ է, որ մարտի 1-ի էջը չի փակվել

Եթե չլինեին ԵԽԽՎ հունիսի նստաշրջանը, Հայաստանի իշխանությունը կհայտարարե՞ր համաներում: Լրագրողները երեկ «Հայելի» ակումբում այդ հարցն ուղղեցին ՀՀԿ մամուլի խոսնակ, խմբակցության քարտուղար **Էդուարդ Շարմազանովին**: Վերջինիս խոսքերով՝ Սերժ Սարգսյանն ու Հանրապետական կուսակցությունը Հայաստանում ժողովրդավարական բարեփոխումներ իրականացնում են ելնելով իրենց ներքին համոզմունքից, ոչ թե արտաքին այս կամ այն կառույցի խնդրանքից կամ հորդորից: Ըստ Շարմազանովի՝ իրենք բարեփոխումների խոստում են տվել հասարակությանը եւ տարիներ անց քննություն են հանձնելու նրան:

Հարցին, թե քաղբանտարկյալների ազատ արձակումից հետո սպասվո՞ւմ է լարվածություն, առավել եւս, որ նրանք հայտարարել են պայքարը շարունակելու մասին, Էդուարդ Շարմազանովը պատասխանեց, թե դա նրանց իրավունքն է, բայց լարվածության սպասում չկա, քանի որ այդօրինակ զարգացումների փուլն անցել է եւ իր կարծիքով Հայ ազգային կոնգրեսը պատրաստվում է 2012 թվականի խորհրդարանի ընտրությանը:

Մարտի 1-ը Հայաստանի նորագույն պատմության ամենատխրահռչակ էջն է, հայտարարեց Էդուարդ Շարմազանովը, պատասխանելով լրագրողների հարցին, թե արդյոք համաներումը փակե՞ց մարտի 1-ի թեման:

Շարմազանովը համամիտ է այն գործընկերների հետ, որոնք ասում են, թե համաներմամբ մարտի 1-ի էջը վերջնականապես չի փակվել, բայց ավելացրեց, որ Հայաստանի իշխանությունները հնարավոր ամեն ինչ անում են Հայաստանում քաղաքական ճգնաժամն իսպառ վերացնելու համար:

Շարմազանովը հայտարարեց, որ քաղաքական ճգնաժամ Հայաստանում այլեւս չկա եւ դա վկայում է Երեւանի քաղաքապետի կայացած ընտրությունը: Նրա կարծիքով՝ ընտրությունը ցույց տվեց, որ քաղաքական ուժերը պատրաստ են քաղաքակիրթ պայքարի:

Շարմազանովն անդրադարձավ նաեւ ՀՅԴ-ՀԱԿ-«Ժառանգություն» միավորման մասին այս օրերին հնչող համագործակցության առաջարկներին. «Նախ ասեմ, որ տեսականորեն քաղաքականությունում ոչ մի բան բացառված չէ, գործնականում մի քիչ մշուշոտ եմ համարում նրանց միացումը կամ խոր համագործակցությունը»:

ՀՀԿ խորհրդարանական խմբակցության նորընտիր քարտուղարը նշեց, որ Հայոց համազգային շարժումը (ՀՀՇ) եւ Դաշնակցությունը միմյանց հետ շատ ավելի տարաձայնություններ ունեն, քան ընդհանրություններ: Ինչ վերաբերում է «Ժառանգությանը», ապա իշխող կուսակցության մամուլի խոսնակը նկատեց, որ նա կարող է առանձին-առանձին համագործակցել երկու ուժերի հետ էլ, խորհրդարանում՝ Դաշնակցության, խորհրդարանից դուրս՝ Կոնգրեսի հետ:

«Փոխադարձ հրաձգություններ են տեղի ունենում, եւ դա հասկանալի է, որովհետեւ երեք քաղաքական ընդդիմադիր ուժերն էլ արդեն պատրաստվում են 2012-ի ընտրություններին, եւ նրանք խնդիր ունեն տիրանալու ընդդիմադիր ընտրազանգվածի ձայներին», հայտարարեց Էդուարդ Շարմազանովը:

Ն. Մ.

Կենտրոնական բանկի կողմից կառուցվող բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսների վերաբերյալ

2005 թվականի սկզբից ՀՀ կենտրոնական բանկը նախաձեռնել է ոչ ֆինանսական, ֆինանսական կազմակերպությունների եւ տնային տնտեսությունների եռամսյակային հարցումներ: Հարցումների նպատակն է. (ա) գնահատել ներկա տնտեսական վիճակի փոփոխությունը նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, (բ) գնահատել հետազոտվող սուբյեկտների տնտեսական սպասումները, (գ) հարցումների արդյունքների հիման վրա հաշվարկել եւ հրապարակել բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսներ:

Ընթացիկ եռամսյակում ընտրանքային սկզբունքով հետազոտվել են արդյունաբերության, շինարարության եւ ծառայությունների ոլորտների 819 կազմակերպություններ: Հարցման են ենթարկվել նաեւ 1804 տնային տնտեսություններ Երեւան քաղաքում եւ ՀՀ բոլոր մարզերում: Հարցումներն իրականացվել են ինտերնետի, հեռախոսակապի, նամակների եւ ֆաքսի միջոցով: Հարցումների արդյունքների հիման վրա հաշվարկվել են գործարար միջավայրի, տնտեսական ակտիվության եւ սպառողների վստահության ինդեքսներ: Գործարար միջավայրի ինդեքսը հաշվարկվում է ռիսկերի եւ ընդհանուր տնտեսական վիճակի փոփոխությունների վերաբերյալ կազմակերպությունների գնահատականների միջինացման միջոցով, տնտեսական ակտիվության ինդեքսը՝ թողարկման ծավալների, արտադրանքի կամ ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի եւ պաշարների վերաբերյալ կազմակերպությունների սպասումների միջինացման միջոցով: Սպառողների վստահության ինդեքսը ստացվում է ընթացիկ պայմանների ինդեքսի (նախորդ եռամսյակի համեմատ խոշոր գնումներ կատարելու, եկամուտների փոփոխության եւ ներկա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ գնահատականների միջին) եւ ապագա պայմանների ինդեքսի (գալիք եռամսյակում գնումներ կատարելու, եկամուտների եւ զբաղվածության փոփոխության սպասումների միջին) միջինացման միջոցով:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ արդեն ձեւավորվել են բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսների վերաբերյալ բավարար թվային շարքեր, ներկայացված են վերջիններիս արժեքները՝ հաշվարկված ինչպես նախորդ տարվա նույն եռամսյակի, այնպես էլ 2009թ.-ի առաջին եռամսյակի նկատմամբ: Միեւնույն ժամանակ նշենք, որ նախորդ տարվա նույն եռամսյակի նկատմամբ հաշվարկված ինդեքսները տնտեսության փաստացի միտումներն առավել ստույգ են բացատրում, քանի որ բացառվում է սեզոնային տատանումների գործոնը:

Բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսներ	2009թ. առաջին եռամսյակ		2009թ. երկրորդ եռամսյակ	
	Նախորդ եռ. նկատմամբ	Նախորդ տարվա նույն եռ. նկատմամբ	Նախորդ եռ. նկատմամբ	Նախորդ տարվա նույն եռ. նկատմամբ
Տնտեսական ակտիվության ինդեքս	118.2%	73.3%	118.3%	71.8%
Գործարար միջավայրի ինդեքս	80.9%	66.4%	112.0%	76.5%
Սպառողների վստահության ինդեքս	93.1%	84.7%	95.8%	87.7%

Ինդեքսների հաշվարկման համար տրվող հարցերը կրում են որակական բնույթ եւ ունեն պատասխանների հետեւյալ տարբերակները. «աճ», «անփոփոխ մակարդակ», «նվազում»: Պատասխանների հիման վրա հաշվարկվում է յուրաքանչյուր տարբերակի տեսակարար կշիռը պատասխանների ընդհանուր քանակում, այնուհետեւ դրական պատասխանների տեսակարար կշռին գումարվում է չեզոք պատասխանների կշռի կեսը՝ ստանալով պատասխանների հաշվեկշիռները: Հաշվեկշիռները տատանվում են [0, 100] միջակայքում: Հաշվեկշռի 0 արժեքը խոսում է այն մասին, որ բոլոր ռեսպոնդենտները նշել են նվազում, 100 արժեքը՝ աճ, իսկ 50 արժեքը՝ կայուն վիճակ (աճ եւ նվազում ակնկալող հարցվողների քանակը հավասար է): Որպես կայուն մակարդակ ընդունել ենք հաշվեկշռի տատանումը 45-ից մինչեւ 55-ը: Պատասխանների հաշվեկշիռները հարաբերելով բազիսային ժամանակաշրջանի համապատասխան ցուցանիշին՝ ստանում ենք վերջնական ինդեքսները:

Բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսների պատասխանների հաշվեկշիռները

	2008թ. 2-րդ եռ.	2009թ. 1-ին եռ.	2009թ. 2-րդ եռ.
Տնտեսական ակտիվություն	79.3	48.1	56.9
Գործարար միջավայր	49.1	33.5	37.6
Սպառողների վստահություն	49.5	45.3	43.4

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

«ՖԼՈՐԵՍ» ԱՃՈՒՐԴԻ ՏՈՒՆ ՍՊԸ-ն «Ադամանդ» ԵԱՀ բորսայի հարթակում կազմակերպում է «ՎՏԲ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված գույքի աճուրդային վաճառքը՝

1. Բնակելի տուն՝ 157,84 ք. մ., հողը՝ 2860 քմ, Հասցե՝ Արագածոտնի մարզ, գ. Ծիլքար:
Մեկնարկային գինը 5.000.000 դրամ:

2. Բնակարան՝ 91,7 ք. մ.: Հասցե՝ Լոռու մարզ, ք. Սպիտակ, Էստոնական թաղ., 4 շ., բն 15:
Մեկնարկային գինը՝ 4.000.000 դրամ:

3. Նկուղ՝ 63 ք. մ.: Հասցե՝ ք. Սպիտակ, Ալ. Մանուկյան փ., 5 շ:
Մեկնարկային գինը 13.100.000 դրամ:

4. Բնակելի տուն՝ 175,8 ք. մ., կից շինություն՝ 73,1 քմ. տնամերձ հող՝ 0,13 հա: Հասցե՝ Արարատի մարզ, գ. Նորաշեն:
Մեկնարկային գինը 6.000.000 դրամ:

5. Խաղողի այգի՝ 0,4876 հա: Հասցե՝ Արարատի շրջ. գ. Արմաշ:
Մեկնարկային գինը 1.500 000 դրամ:

6. Բնակելի տուն՝ 99,0 ք. մ., հողը՝ 0,031 հա: Հասցե՝ Գեղարքունիքի մարզ, գ. Նորադուս, Հ. Թումանյան փ.:
Մեկնարկային գինը 3.800.000 դրամ:

7. Բնակարան՝ 145.48 քմ: հասցե՝ Գեղարքունիքի մարզ, գ. Գեղամավան:
Մեկնարկային գինը՝ 1.750.000 դրամ:

8. Բնակելի տուն՝ 220,9 ք. մ., հողը՝ 0,1 հա: Հասցե՝ Արարատի մարզ, գ. Քաղցրաշեն:
Մեկնարկային գինը 15.000.000 դրամ:

9. Բնակելի տուն՝ 184 ք. մ., կից շինություն՝ 125,2 քմ հող՝41 հա: Հասցե՝ Արարատի մարզ, գ. Քաղցրաշեն:
Մեկնարկային գինը 6.000.000 դրամ:

10. Բնակարան՝ 72,94 քմ: Հասցե՝ ք. Երեւան, Իսակովի 44ա շ., բն. 24:
Մեկնարկային գինը 19.850.000 դրամ:

11. Բնակելի տուն՝ 103,0 ք.մ., տնամերձ հողը՝ 0,10 հա: Հասցե՝ Արարատի մարզ, գ. Նարեկ:
Մեկնարկային գինը 5.000.000 դրամ:

Աճուրդի փուլերը՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակներով 27.07.2009 թ.-ից մինչեւ 30.12.2009 թ.-ը՝ յուրաքանչյուր աշխատանքային օր, ժ. 13.00, Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում: Տեղեկությունների համար դիմել՝ հեռ. 56-31-15 կամ 56-52-28:

Երևան Ջուր
Yerevan Djur
VEOLIA Ջուր

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

«Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ի սպառողների եւ հաճախորդների

«Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ն տեղեկացնում է, որ իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց համար սահմանվել է ընկերության ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգին միանալու հետեւյալ կարգը:

- «Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ի ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգին միանալու «Տեխնիկական պայմանը» տրվում է համաձայն ներկայացված դիմումի՝ կից փաստաթղթերով*, անվճար հիմունքներով:
- Դիմումատուի սեփականություն հանդիսացող ջրագծի եւ կոյուղագծի միացումը «Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ի ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգին կատարվում է բացառապես «Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ի մասնագետների կողմից՝ վճարովի հիմունքներով, համաձայն սահմանված գնացուցակի:
- Դիմումատուի սեփականություն հանդիսացող ջրագծի եւ կոյուղագծի կառուցումը չի հանդիսանում «Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ի պարտավորությունը: Սակայն «Երեւան ջուր» ՓԲԸ-ն պատրաստ է դիմումատուին մատուցել ջրագծի եւ կոյուղագծի կառուցման լրացուցիչ ծառայություն վճարովի հիմունքներով, համաձայն նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերի:

** Դիմումին կից ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը:*

Իրավաբանական անձինք՝

- սեփականության վկայականի պատճեն
- գլխավոր հատակագիծ 1:500 եւ 1:2000 մասշտաբով
- պետռեգիստրի վկայականի պատճեն
- պահանջվող ջրաքանակի հաշվարկ
- հեռացվող կեղտաջրերի քանակական եւ որակական տվյալներ (անհրաժեշտության դեպքում)
- Շինությունների հարկայնության մասին տվյալներ:

Ֆիզիկական անձինք՝

- սեփականության վկայականի պատճեն
- գլխավոր հատակագիծ 1:500 եւ 1:2000 մասշտաբով
- անձնագրի պատճեն
- տեղեկանք բնակարանում գրանցված անձանց վերաբերյալ:

«Երեւան ջուր» ՓԲԸ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այժմ ֆինանսական շուկայում Ձեր իրավունքները պաշտպանված են:
Առաջին անգամ Հայաստանում գործում է ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակը, որը կոչված է ԱՐԱԳ, ԱՆՎՃԱՐ եւ ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼ լուծելու սպառողների եւ ֆինանսական կազմակերպությունների միջեւ ծագած վեճերը:
Ֆինանսական կազմակերպության հանդեպ ծագած Ձեր պահանջի անվճար եւ արագ քննությունը մեր աշխատանքն է:

Հեռ.՝ 58-23-21, 58-23-22
Էլ. հասցե՝ www.fsm.am, info@fsm.am

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԱՇՏԱՐԱՐ

ACBA-CREDIT AGRICOLE BANK

«ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն հայտարարում է Մարտունի քաղաքում Բանկի մասնաշենքի կառուցման մրցույթ: Մրցույթի պայմաններին ծանոթանալու համար կարող եք զանգահարել (0264) 2 32 62 («Գեղարքունիք» մասնաճյուղ), (0262) 4 77 72 («Մարտունի» մասնաճյուղ) հեռախոսահամարներով կամ այցելել ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿԻ «Գեղարքունիք» մասնաճյուղ, ք. Գավառ, Բոշնաղյան փ. 6 հասցեով եւ «Մարտունի» մասնաճյուղ, ք.Մարտունի, Երեւանյան 26 հասցեով՝ ժամը 11:00-16:00-ը (աշխատանքային օրերին):
Մրցույթի անցկացման ժամկետն է հունիսի 22-հուլիսի 5:

Անվանափոխվել է «Առէկսիմբանկ» ՓԲԸ-ն

Կենտրոնական բանկի նախագահի հունիսի 12-ի թիվ 1/757 Ա որոշման համաձայն, գրանցվել է «Առէկսիմբանկ» ՓԲԸ անվանափոխությունը: Բանկը վերանվանվել է «Առէկսիմբանկ-Գազպրոմբանկի խումբ» ՓԲԸ:

Գրանցվել է բանկի նոր մասնաճյուղ

Կենտրոնական բանկի նախագահի հունիսի 16-ի թիվ 1/782 Ա որոշման համաձայն գրանցվել է «Առէկսիմբանկ-Գազպրոմբանկի խումբ» ՓԲԸ «Զարենց» մասնաճյուղը:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 24.06.2009, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Նոյյան Տապան» ՍՊԸ տպարանում՝ Իսահակեան 28: